

Programma Management

De zorgvolmacht: een vergiftigd geschenk?

De mogelijkheden om een intern controlesysteem in te bouwen in de zorgvolmacht met het oog op het voorkomen van misbruik

Stagescriptie ingediend door:

Jolien Theijbers – R0851392

Tot het verwerven van het diploma van:

Bachelor in het Bedrijfsmanagement
Afstudeerrichting Rechtspraktijk

Stagementor:

Emel Kökcü

Stagebegeleider:

Luc Hertecant

Academiejaar: 2022 – 2023

Programma Management

De zorgvolmacht: een vergiftigd geschenk?

De mogelijkheden om een intern controlesysteem in te bouwen in de zorgvolmacht met het oog op het voorkomen van misbruik

Stagescriptie ingediend door:

Jolien Theijbers – R0851392

Tot het verwerven van het diploma van:

Bachelor in het Bedrijfsmanagement
Afstudeerrichting Rechtspraktijk

Stagementor:

Emel Kökcü

Stagebegeleider:

Luc Hertecant

Academiejaar: 2022 – 2023

WOORD VOORAF

Graag wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om een aantal mensen te bedanken voor alle steun die ik heb gekregen tijdens mijn studie rechtspraktijk en bij het schrijven van deze bachelorproef.

Allereerst wil ik graag notaris Y. Clercx, notaris M. Böse en notaris J. van der Weij bedanken voor de kansen die ik heb gekregen om tijdens mijn studie reeds aan de slag te mogen gaan als dossierbeheerder en dat ik mijn stage hier heb mogen aanvatten. Het was een zeer leerrijk proces en ik ben dan ook zeer blij dat ik bij hen zal blijven werken terwijl ik mijn studie rechten aanvat.

Daarnaast wil ik alle medewerkers bij 'Clercx, Böse en van der Weij, geassocieerde notarissen' bedanken en in het bijzonder mijn stagementor Emel Kökcü, voor het beantwoorden van al mijn vragen en voor alle hulp en feedback die ik heb mogen ontvangen. Ze hebben mij vanaf dag één thuis laten voelen in het notariaat.

Ik wil ook graag mijn stagebegeleider Luc Hertecant bedanken voor alle feedback en de fijne lessen doorheen mijn studentencarrière. Zijn begeleiding en toewijding hebben mij enorm geholpen om deze scriptie tot een goed resultaat te brengen.

Als laatste wil ik nog mijn ouders en mijn vriend bedanken voor de onvoorwaardelijke steun die ik heb gekregen doorheen mijn volledige studie.

Jolien Theijbers

ABSTRACT

De zorgvolmacht is een overeenkomst waarin personen zelf regelingen kunnen treffen omtrent het beheer van hun goederen en de persoon, voor het geval ze hier later zelf niet meer toe in staat zouden zijn. Autonomie, zelfbeschikking en het minimaliseren van de rechterlijke tussenkomst staan hier centraal. Om deze redenen is er dan ook maar een beperkte preventieve bescherming door de wetgever en is er een gebrek aan preventieve rechterlijke controle. De vraag die zich hier dan ook stelt is hoe iemand regelingen kan treffen voor later, maar zichzelf tegelijkertijd ook kan veiligstellen tegen misbruik? In deze bachelorproef wordt er onderzocht of de lastgever zelf controlemechanismen kan inbouwen in de zorgvolmacht om voldoende bescherming te creëren tegen misbruik. Er wordt gekeken hoe er een intern controlesysteem kan worden ingebouwd in de lastgevingsovereenkomst, alsook naar de rol van de notaris en de vrederechter.

Er zijn oneindig veel beginselen die de lastgever kan opnemen in de zorgvolmacht, die de lasthebber in acht moet nemen bij de uitvoering van zijn opdracht. Welke beginselen dit zijn, is volledig afhankelijk van de persoonlijke noden van elke persoon. Zo kan er een controlesysteem worden ingebouwd tussen lasthebbers onderling, maar ook via een vertrouwenspersoon. Het is tevens ook mogelijk om bepaalde voorwaarden op te leggen bij de bevoegdheden die de lasthebber krijgt. Het inbouwen van een controlesysteem is echter niet makkelijk wanneer men hier geen ervaring heeft, waardoor het aangeraden kan zijn om een notaris te raadplegen. Er is dan ook een dubbele notariële controle. Enerzijds bij het opstellen van de overeenkomst en anderzijds bij het verlijden van de notariële akte waarbij een beschermd persoon betrokken is. Het vertrouwen tussen de lastgever en lasthebber(s) blijft hoe dan ook de belangrijkste vereiste van een goed werkende zorgvolmacht, alsook communicatie en transparantie tussen de partijen. Het is dan ook belangrijk om een correct evenwicht te vinden in het onderling vertrouwen, het inbouwen van controlemechanismen en de praktische uitwerking van de lastgeving. Indien er zich toch problemen zouden voordoen bij de uitwerking van de lastgeving, kan er nog altijd een alarmprocedure worden opgestart bij de vrederechter.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	1
HOOFDSTUK 1: JURIDISCHE CONTEXT	2
1.1. Ontstaan van de zorgvolmacht	2
1.2. Vereisten van de zorgvolmacht.....	3
HOOFDSTUK 2: EEN INTERN CONTROLESYSTEEM	6
2.1. De lasthebber(s).....	6
2.1.1. Aanduiding van de lasthebber	6
2.1.2. Het afzonderlijk of gezamenlijk optreden	7
2.1.3. Verplichtingen van de lasthebber	9
2.2. De vertrouwenspersoon.....	10
2.3. Bevoegdheden	11
2.3.1. Daden van beschikking in het algemeen.....	11
2.3.2. Schenken	13
2.4. Conclusie	16
HOOFDSTUK 3: DE ROL VAN DE NOTARIS	17
3.1. Voorafgaand aan de zorgvolmacht	17
3.1.1. Beoordeling van de lastgever	17
3.1.2. Expertise.....	18
3.2. Tijdens de zorgvolmacht.....	19
3.3. Conclusie	19
HOOFDSTUK 4: DE ROL VAN DE VREDERECHTER	20
4.1. De alarmbelprocedure	20
4.1.1. Behoud van de buitengerechtelijke bescherming met bijkomende voorwaarden.....	21
4.1.2. Volledige omzetting in een rechterlijke beschermingsmaatregel	22
4.2. Buitengerechtelijke- of gerechtelijke bescherming?.....	22
CONCLUSIE	24
BIBLIOGRAFIE.....	26
Wetgeving.....	26
Rechtspraak.....	26
Rechtsleer	27
Overige bronnen.....	30
BIJLAGE 1: MODEL WEDERKERIGE ZORGVOLMACHT ‘CLERCX, BÖSE EN VAN DER WEIJ, GEASSOCIEERDE NOTARISSEN’	32
BIJLAGE 2: REGISTRATIECERTIFICAAT CRL.....	44

INLEIDING

1 Er bestaat een enorme diversiteit aan gezondheidsproblemen en stoornissen die een impact kunnen hebben op de bekwaamheid van personen¹ zoals dementie, ziekte of een ernstig ongeluk.² Daarnaast is de wereldbevolking al jaren aan het vergrijzen en is de Belgische bevolking hier geen uitzondering bij. Steeds meer mensen zullen dan ook geconfronteerd gaan worden met ouderdomsziekten.³ De ernst van de onbekwaamheid en de bijhorende verzorging en hulpverlening verschilt echter naargelang de situatie van elk individu. Louter de mogelijkheid van een rechterlijke tussenkomst is dan ook niet meer praktisch en in vele gevallen ook niet de gewenste oplossing. In 2013⁴ heeft de Belgische wetgever dan ook de buitengerechtelijke bescherming in het leven geroepen, beter bekend als de zorgvolmacht. Hierbij kunnen burgers zelf regelingen treffen omtrent het beheer van hun goederen en de persoon, voor het geval ze hier later zelf niet meer toe in staat zouden zijn. Autonomie, zelfbeschikking en het minimaliseren van de rechterlijke tussenkomst staan hier centraal. Door de grote autonomie en zelfbeschikking is er ook al zeer veel gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zorgvolmacht op te stellen. De populariteit stijgt jaar na jaar.⁵ Het totaal aantal geregistreerde zorgvolmachten bedroeg in september 2018 meer dan 86.000⁶ en in september 2022 was dit zelfs al meer dan 250.000.⁷ Maar hoe kan iemand regelingen treffen voor later en zichzelf tegelijkertijd veiligstellen tegen misbruik? Zijn er bepaalde maatregelen die hiervoor genomen kunnen worden?

2 Het is echter moeilijk voor de wetgever om verregaande wettelijke verplichtingen op te leggen bij de buitengerechtelijke bescherming. Het is namelijk belangrijk dat de autonomie van personen niet wordt ingeperkt, alsook het feit dat het opstellen van een zorgvolmacht een lastige evenwichtsoefening is die afhangt van de persoonlijke noden van elk individu.⁸ Door de beperkte preventieve bescherming door de wetgever en het gebrek aan preventieve rechterlijke controle is het dus belangrijk dat de lastgever zelf controlemechanismen in de overeenkomst bedingt. Het blijkt echter dat hier in de praktijk weinig aandacht aan wordt besteed.⁹ Het gebrek aan controlemechanismen kan echter aanleiding geven tot misbruik. In deze paper wordt er gekeken naar welke maatregelen genomen kunnen worden om misbruik van de zorgvolmacht te voorkomen via het inbouwen van een controlesysteem in de lastgevingsovereenkomst. De mogelijkheden van clausules die in de zorgvolmacht kunnen worden opgenomen zijn echter oneindig, waardoor er tijdens dit onderzoek dan ook wordt gefocust op het aanstellen van de lasthebbers, de vertrouwenspersoon en de bevoegdheden. Daarnaast wordt er gekeken naar de rol van de notaris en de vrederechter.

---

¹ Toelichting bij het wetsvoorstel, *Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-1009/001, 6.

² T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 246.

³ A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving*, Mortsel, Intersentia, 2014, 3.

⁴ Wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, *BS* 14 juni 2013, 38132, inwerkingtreding op 1 september 2014.

⁵ FEDNOT, *150.000 Vlamingen verleenden al een zorgvolmacht*, <https://www.notaris.be/nieuws-pers/detail/150-000-vlamingen-verleenden-al-een-zorgvolmacht> (consultatie 1 mei 2023).

⁶ Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2018-19, nr. 54-3303/8, 7.

⁷ FEDNOT, *Steeds meer Belgen sluiten een zorgvolmacht af*, <https://www.notaris.be/nieuws-pers/detail/steeds-meer-belgen-sluiten-een-zorgvolmacht-af> (consultatie 1 mei 2023).

⁸ A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. een rechtsvergelijkend onderzoek*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 8.

⁹ T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 317.

HOOFDSTUK 1: JURIDISCHE CONTEXT

1.1. Ontstaan van de zorgvolmacht

3 De buitengerechtelijke bescherming, zoals geregeld in artikel 489 tot en met 490/2 van het oud Burgerlijk Wetboek, is in België in het leven geroepen door de wet van 17 maart 2013.¹⁰ Dit is voortgevloeid uit een aanbeveling van de Raad van Europa op 9 december 2009¹¹, waarbij zelfbeschikking en autonomie van onbekwame personen werd gestimuleerd. Hierbij staan de beginselen van noodzakelijkheid en subsidiariteit centraal.¹² De destijds nieuwe mogelijkheid tot een buitengerechtelijke bescherming had voornamelijk als doel om de burger aan te zetten tot zelfbeschikking, zodat de autonomie van deze personen vergroot zou worden. Daarnaast was het ook de bedoeling om de werklast van de vrederechters te verlichten en misbruik te voorkomen.¹³ De wetgever heeft hierbij gezocht naar een balans tussen de eerbied voor autonomie van personen en de bescherming tegen de negatieve effecten en misbruiken die hierdoor kunnen ontstaan.¹⁴

4 Bescherming tegen misbruik is echter een moeilijke kwestie wegens het gebrek aan rechterlijke controle, waardoor misbruik soms niet of minder snel wordt achterhaald.¹⁵ De buitengerechtelijke bescherming dient toch voorrang te krijgen op de gerechtelijke bescherming of enige andere beschermingsmaatregel.¹⁶ Het opmaken van een zorgvolmacht is namelijk de minst ingrijpende maatregel, in tegenstelling tot een rechtelijke beschermingsmaatregel.¹⁷ De wetgever heeft wel enkele controlemogelijkheden voorzien. Zo moet de lasthebber zich bijvoorbeeld op geregelde tijdstippen en minstens eenmaal per jaar verantwoorden bij de lastgever of de door de lastgever aangewezen personen.¹⁸ Bovendien is er ook een curatieve 'alarmbelprocedure' voorzien, vastgelegd in artikel 490/2, §2 van het oud Burgerlijk Wetboek.¹⁹ Hierbij kan iedere belanghebbende naar de vrederechter stappen indien de belangen van de lastgever in gedrang komen als gevolg van de uitvoering van de lastgeving.

5 De wet van 17 maart 2013 gaf echter enkel de mogelijkheid om een regeling te treffen omtrent daden van vertegenwoordiging van de goederen van de lastgever.²⁰ In 2018 is het toepassingsgebied uitgebreid naar daden van beheer²¹ en daden van vertegenwoordiging die ook betrekking kunnen hebben op de persoon van de lastgever.²² Zo kunnen er vanaf de inwerkingtreding van deze wet, namelijk 1 maart 2019, bijvoorbeeld regelingen

---

¹⁰ Wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, *BS* 14 juni 2013, 38132, inwerkingtreding op 1 september 2014.

¹¹ Recommendation CM/Rec(2009)11 of the Committee of Ministers to member states on principles concerning continuing powers of attorney and advanced directives of incapacity.

¹² Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53-1009/10, 29.; F. SWENNEN, "De meerderjarige beschermde personen (Deel I)", *RWE* 2013-14, nr. 15, 564.

¹³ Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53-1009/10, 29-31.

¹⁴ Toelichting bij het wetsvoorstel, *Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-1009/001, 6.

¹⁵ E. DE NOLF en E. EVERTS, "De nieuwe regeling inzake onbekwaamheid: kunnen meerderjarige wilsonbekwamen een huwelijkscontract aangaan, schenken en testeren?", *Not.Fisc.M.* 2014/7, 158.; E. DE NOLF, "De volmacht in het kader van de buitengerechtelijke bescherming van onbekwamen: welke mogelijkheden biedt de nieuwe wet inzake successieplanning?" *Nieuwsbrief Notariaat* 2014, nr. 18, 4.

¹⁶ Vred. Oudenaarde 18 oktober 2021, *T.Vred.* 2022, afl. 5-6, 222.; Vred. Oudenaarde 28 november 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 315.

¹⁷ Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53-1009/10, 29-31.; G. VERSCHELDEN, *Handboek Belgisch Personen-, familie- en relatievermogensrecht*, Brugge, Die Keure, 2021, 539.; T. WUYTS, "Een buitengerechtelijke bescherming geniet voorrang op een rechterlijke bescherming zelfs bij ruzie binnen de familie" (noot onder Vred. Lennik 21 juni 2017), *T.FAM* 2020, nr. 2-3, 88-91.

¹⁸ Art. 490/2, §1, derde lid oud BW.

¹⁹ *Infra* nr. 54-61.

²⁰ Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53-1009/10, 34.

²¹ Art. 489 oud BW stelt dat het gaat over daden van beheer zoals bedoeld in art. 494, g) oud BW: "g) beheer: het optreden van de bewindvoerder door het stellen van handelingen met betrekking tot de goederen die niet vatbaar zijn voor vertegenwoordiging."; voorbeelden hiervan zijn het betalen van facturen of innen van inkomsten.

²² Wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen betreffende justitie, *BS* 31 december 2018, 106560.; art. 492/1;

worden getroffen omtrent de patiëntenrechten²³ en kan er bepaald worden in welk rusthuis de lastgever bij voorkeur wenst te worden opgenomen.²⁴ Vóór deze uitbreiding was het evenwel ook al mogelijk om een lastgeving op te stellen met handelingen die betrekking hadden op de persoon, maar deze vielen dan onder de toepassing van het gemeenrecht.²⁵ Het gevolg hiervan was dat de lastgeving zou eindigen op het moment dat de lastgever zich in een staat van onbekwaamheid of verkwisting bevond²⁶, dit in tegenstelling tot de buitengerechtelijke bescherming.²⁷

6 Het is vandaag de dag dus mogelijk om alles in een zorgvolmacht te regelen met betrekking tot de daden van beheer en daden van vertegenwoordiging van de goederen en de persoon van de lastgever.²⁸ Vanuit de contractsvrijheid kan de lastgever de zorgvolmacht ook helemaal aanpassen naar zijn of haar eigen wensen.²⁹ Bijzondere wetgeving rond wilsverklaringen krijgt echter steeds voorrang op de zorgvolmacht, zoals wilsverklaringen omtrent euthanasie.³⁰ Daarnaast zijn hoogstpersoonlijke handelingen steeds uitgezonderd, zoals de toestemming tot een huwelijk of het opstellen van een testament.³¹ Ook het aangaan van een erfovereenkomst wordt aanzien als een hoogstpersoonlijke handeling wanneer deze wordt aangegaan in de hoedanigheid van erfflater-beschikker of indien deze een verzaking aan erfrechten in een toekomstige nalatenschap tot gevolg heeft.³² Erfovereenkomsten die worden aangegaan in de hoedanigheid van vermoedelijke erfgenaam worden dan weer niet aanzien als hoogstpersoonlijke handelingen, maar enkel in zoverre deze geen verzaking aan erfrechten tot gevolg hebben in een nog niet opgevallen nalatenschap.³³

1.2. Vereisten van de zorgvolmacht

7 Een zorgvolmacht dient schriftelijk te worden opgesteld, dit kan zowel authentiek als onderhands. Een authentieke zorgvolmacht is echter vereist indien de handelingen die de lasthebber mag stellen ook via een authentieke akte moeten gebeuren. Dit is bijvoorbeeld het geval voor het (ver)kopen van onroerende goederen, schenkingen of het wijzigen van een huwelijkscontract.³⁴

---

²³ Wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, *BS* 26 september 2002, 43719.; de lasthebber kan zich dan, indien deze bevoegdheid is toegekend in de zorgvolmacht, onder andere laten informeren over de gezondheidstoestand, het patiëntendossier inkijken, beslissingen nemen over de te verstrekken gezondheidszorgen, enzovoort.

²⁴ F. TACK, "De zorgvolmacht vanaf 1/3/2019: uitbreiding van de mogelijkheden", *BN* 2019, nr. 1, 39.

²⁵ Art. 1984-2010 oud BW.

²⁶ Art. 2003 oud BW.

²⁷ Art. 490/1, §1, eerste lid oud BW luidt: "de algemene lastgeving eindigt niet van rechtswege wanneer de lastgever verkeert in de toestand zoals bedoeld in artikel 488/1 en 488/2."; N. GEELHAND DE MERXEM, "De beschermde personen en successieplanning: wat biedt de nieuwe wet?", *TEP* 2014, nr. 1, 22.

²⁸ Art. 489 oud BW.

²⁹ Art. 5.14 BW.

³⁰ Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2018-19, nr. 54-3303/8, 6-8.

³¹ Art. 497/2 oud BW.; Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2018-19, nr. 54-3303/8, 6-8.; A., VAN MOERKERCKE, "De zorgvolmacht: hoe gedetailleerd moet dat zijn?", *VIP* 2019, nr. 3, 16.; J. VERSTRAETE, "Krijtlijnen voor de zorgvolmacht", in C. DE WULF, M. OP DE BEECK en J. VERSTRAETE (eds.), *Liber amicorum Alois Van Den Bossche*, Brugge, Die Keure, 2019, 176.; T. WUYTS, "Buitengerechtelijke bescherming", in K. ROTTHIER, T. WUYTS, E. VAN DEN EEDEN en J. BOGAERT (eds.), *Handboek bescherming wilsonbekwamen. Zorgvolmacht en bewind na de wet van 21 december 2018*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 68.

³² Art. 497/2, 2° oud BW.; J. BAEL, "Het verbod van bedingen betreffende toekomstige nalatenschappen in het nieuwe erfrecht", in J. BAEL, R. BARBAIX en H. CASMAN (eds.), *Rechtskroniek voor het notariaat – Deel 31*, Brugge, Die Keure, 2017, 235.; C. DECLERCK, A. CASSIERS en K. DEBROUX, "Familierechtelijke aspecten van het hervormde erfrecht", *T.FAM* 2018, nr. 10, 265-266.; N. LABEEUW en S. LONGERSTAY, "De globale en punctuele erfovereenkomsten", *BN* 2017, nr. 4, 188.

³³ K. DESMET en N. LAUWERS (eds.), *Vermogensplanning en het praktische nut van erfovereenkomsten*, Morsel, Intersentia, 2021, 8-11.; C. DE WULF, "Hoofdstuk 1 – Wijzigingen in verband met de bekwaamheidsvereisten van minderjarigen en meerderjarige beschermde personen", in C. DE WULF (ed.), *De erfwet van 31 juli 2017 – Een algemeen overzicht met modellen voor de praktijk*, Brugge, Die Keure, 2017, 211.

N. LABEEUW en S. LONGERSTAY, "De globale en punctuele erfovereenkomsten", *BN* 2017, nr. 4, 188.

³⁴ C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 262.; J. NOLF,

8 Bovendien kan er een onderscheid worden gemaakt inzake de omvang van de lastgeving.³⁵ De zorgvolmacht kan een bijzondere of een algemene lastgeving zijn.³⁶ Een algemene zorgvolmacht omvat alle zaken van een lastgever. Een bijzondere zorgvolmacht daarentegen, omvat slechts specifieke zaken.³⁷ Tevens kan er een onderscheid worden gemaakt tussen een lastgeving in algemene bewoordingen en een lastgeving in uitdrukkelijke bewoordingen. Dit onderscheid heeft verband met de aard van de handelingen die de lasthebbers kunnen stellen.³⁸ Bij een lastgeving in algemene bewoordingen worden de handelingen niet gespecificeerd en omvat dit bijgevolg enkel daden van beheer.³⁹ Een uitdrukkelijke lastgeving daarentegen, is vereist voor het uitvoeren van daden van beschikking⁴⁰, zoals het verkopen van onroerende goederen of het verrichten van schenkingen. Het is echter niet vereist om alle daden van beschikking uitdrukkelijk op te sommen. Het volstaat dat de wil om daden van beschikking op te dragen aan de lasthebbers duidelijk kenbaar is.⁴¹ Met het oog op het verlenen van een zorgvolmacht om een rechterlijke beschermingsmaatregel te voorkomen, wordt er het beste een algemene en uitdrukkelijke zorgvolmacht verleend.⁴² Zo kunnen alle vermogensrechtelijke en persoonsrechtelijke zaken van de lastgever worden geregeld.

9 Ongeacht de aard of de omvang van de lastgeving, is er pas sprake van een geldige zorgvolmacht wanneer er voldaan is aan de wettelijke voorwaarden opgesomd in artikel 490 van het oud Burgerlijk Wetboek. Zo is het noodzakelijk dat de zorgvolmacht wordt verleend door een meerderjarige of ontvoogde minderjarige die nog wilsbekwaam is op het moment van het ondertekenen van de zorgvolmacht.⁴³ Hierbij is het ook van belang dat er nog geen enkele rechterlijke beschermingsmaatregel werd getroffen voor deze persoon.⁴⁴ Daarnaast moet de zorgvolmacht in het bijzonder tot doel hebben om een buitengerechtelijke bescherming te regelen. Het is echter niet vereist om dit doel uitdrukkelijk op te nemen in de zorgvolmacht, maar dit is wel aangewezen.⁴⁵ Het is namelijk eenvoudiger om het doel te bewijzen wanneer deze ook uitdrukkelijk is vermeld.

10 Als laatste moet de zorgvolmacht geregistreerd worden in het Centraal Register voor Lastgevingsovereenkomsten (hierna CRL)⁴⁶, bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat.⁴⁷ De zorgvolmacht moet geregistreerd worden uiterlijk vóór de lastgever onbekwaam wordt of op het tijdstip dat de lasthebber zijn opdracht aanvat.⁴⁸ Een niet-geregistreerde zorgvolmacht vervalt namelijk op het moment dat de lastgever zich in een staat van onbekwaamheid of verkwisting bevindt⁴⁹, wat doorgaans niet de bedoeling is van

---

³⁵ "Buitengerechtelijke bescherming: uw betere bescherming", *VIP* 2016, nr. 1, 31-33.; J. NOLF, *Kwetsbaren in het nieuwe recht. De nieuwe bewindvoering: de juridische bescherming van alle kwetsbare minderjarigen*, Heule, INNI Publishers, 2014, 32.

³⁶ R. ELSERMANS, "Daden van beschikking in een zorgvolmacht: uitdrukkelijk of bijzonder?", in VLANOT (ed.), *Vlanot Jaarboek 2019*, Mortsel, Intersentia, 2020, 66.

³⁷ Art. 490, eerste lid oud BW.

³⁸ Art. 1987 oud BW.

³⁹ R. ELSERMANS, "Daden van beschikking in een zorgvolmacht: uitdrukkelijk of bijzonder?", in VLANOT (ed.), *Vlanot Jaarboek 2019*, Mortsel, Intersentia, 2020, 67-69.

⁴⁰ Art. 1988, eerste lid oud BW.

⁴¹ Art. 1988, tweede lid oud BW.

⁴² Cass. 16 februari 2012, AR. F.11.0028.N., *RW* 2013-14, afl. 7, 261.; R. ELSERMANS, "Daden van beschikking in een zorgvolmacht: uitdrukkelijk of bijzonder?", in VLANOT (ed.), *Vlanot Jaarboek 2019*, Mortsel, Intersentia, 2020, 68.

⁴³ K. COOREMAN en L. VAN GOETHEM, "De zorgvolmacht: het totaalpakket", *BN* 2019, nr. 4, 133.; J. VERSTRAETE, "Krijtlijnen voor de zorgvolmacht", in C. DE WULF, M. OP DE BEECK en J. VERSTRAETE (eds.), *Liber Amicorum Alois Van Den Bossche*, Brugge, Die Keure, 2019, 175.

⁴⁴ Vred. Vorst 8 oktober 2020, *T.Vred.* 2021, afl. 5-6, 245.; S. MOSSELMANS en A. VAN TIENEN, "Hoofdstuk II. Bescherming", in I. BOONE en C. DECLERCK (eds.), *Actualia Familierecht 2014 – 2015*, Brugge, Die Keure, 2015, 85-86.

⁴⁵ Zoals bedoeld in art. 492/1 oud BW.; Vred. Antwerpen (2^e k.) 31 mei 2018, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 258.

⁴⁶ A. WYLLEMAN, "Deel 3. Buitengerechtelijke bescherming", in P. SENAEVE, F. SWENNEN en G. VERSCHULDEN (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 30.

⁴⁷ Zie bijlage 2: Registratiecertificaat CRL.

⁴⁸ Art. 490, eerste lid oud BW.

⁴⁹ Afhankelijk van wanneer de zorgvolmacht in werking treedt; J. VERSTRAETE, "Krijtlijnen voor de zorgvolmacht", in C. DE WULF, M. OP DE BEECK en J. VERSTRAETE (eds.), *Liber Amicorum Alois Van Den Bossche*, Brugge, Die Keure, 2019, 182.

⁵⁰ Art. 2003 oud BW.

de partijen.⁵⁰ Wanneer het gaat om een authentieke zorgvolmacht, zal deze geregistreerd worden door de instrumenterende notaris. Hij zal de zorgvolmacht laten registreren binnen de vijftien dagen nadat hij hierom wordt verzocht door één van de partijen.⁵¹ Bij een onderhandse zorgvolmacht moet de overeenkomst geregistreerd worden door de partijen zelf. Hiervoor moet er een eensluidend verklaard afschrift van de overeenkomst worden neergelegd bij de griffie van het vredegerecht van de verblijfplaats en de woonplaats van de lastgever.⁵² Wanneer de lastgever om de registratie verzoekt, wordt hier ook automatisch uit afgeleid dat de zorgvolmacht daadwerkelijk een buitengerechtigde bescherming tot doel heeft, zelfs als dit niet uitdrukkelijk in de overeenkomst werd vermeld.⁵³

---

⁵⁰ C. DE WULF, "Het oude en het nieuwe recht in verband met de bruikbaarheid van volmachten wanneer de lastgever feitelijk wilsonbekwaam is geworden", *T.Not.* 2015, nr. 2, 81-109.

⁵¹ Art. 490, vierde lid oud BW.; art. 4 KB van 31 augustus 2014 houdende vaststelling van de regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het centraal register van lastgevingsovereenkomsten met het oog op het regelen van een buitengerechtigde bescherming en van het centraal register van verklaringen betreffende de aanwijzing van een bewindvoerder of vertrouwenspersoon, *BS* 2 september 2014.

⁵² Art. 490, tweede lid oud BW.; E. DE NOLF, "De volmacht in het kader van de buitengerechtigde bescherming van onbekwamen: welke mogelijkheden biedt de nieuwe wet inzake successieplanning?" *Nieuwsbrief Notariaat* 2014, nr. 18, 3.

⁵³ A. WYLLEMAN, "Deel 3. Buitengerechtigde bescherming", in P. SENAËVE, F. SWENNEN en G. VERSCHULDEN (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 30.

HOOFDSTUK 2: EEN INTERN CONTROLESYSTEEM

11 Het is belangrijk om te onthouden dat in een zorgvolmacht alle bepalingen afhankelijk zijn van de persoonlijke situatie van de lastgever. Hier geldt dan ook een grote contractsvrijheid om de overeenkomst aan te passen aan de behoeften van elk individu.⁵⁴ De wet biedt echter maar een beperkte preventieve bescherming tegen misbruik zoals de verantwoording van de lasthebber⁵⁵ en de registratieverplichting in het CRL.⁵⁶ Daarnaast is er ook de alarmbelprocedure als curatieve maatregel, maar deze wordt vaak pas opgestart als het fout begint te lopen.⁵⁷ De preventieve mogelijkheid tot toezicht en controle wordt voornamelijk overgelaten aan de contractuele vrijheid van de partijen, waar het dus geregeld misloopt.⁵⁸ Vertrouwen tussen de partijen is echter de eerste belangrijke factor in het voorkomen van misbruik. Als de lastgever verdere controle wenst op de lasthebbers, is het essentieel dat deze zelf controlemechanismen in de zorgvolmacht bedingt.

2.1. De lasthebber(s)

12 De lasthebber speelt een aanzienlijke rol in het voorkomen van misbruik bij de zorgvolmacht. De lastgever is namelijk vrij om eender wie aan te duiden als lasthebber, op voorwaarde⁵⁹ dat er op deze personen geen rechterlijke beschermingsmaatregel van toepassing is en dat zij niet vallen onder artikel 496/6 van het oud Burgerlijk Wetboek.⁶⁰ De wetgever heeft een grote rol toebedeeld aan het sociale netwerk van de lastgever, waardoor familieleden, vrienden of kennissen dus ook als lasthebber kunnen worden aangeduid.⁶¹ Daarnaast is er ook de mogelijkheid om meerdere lasthebbers aan te duiden.⁶²

2.1.1. Aanduiding van de lasthebber

13 Ongeacht wie als lasthebber wordt aangeduid, is het belangrijk dat er een sterk vertrouwen is tussen de lastgever en de lasthebber. In de praktijk wordt de partner in de meerderheid van de gevallen aangewezen als lasthebber, ongeacht als deze gehuwd, wettelijk- of feitelijk samenwonend zijn.⁶³ De kinderen worden dan meestal als opvolgende lasthebbers aangeduid. Deze kunnen dan optreden in het geval de partner vooroverleden is, zelf niet meer bekwaam is of zijn opdracht niet langer wenst uit te voeren.⁶⁴ Dit kan één kind zijn of meerdere kinderen. Een lastgever zonder partner en kinderen duidt vaak de zus of broer aan als lasthebber of zelfs de neven en nichten.⁶⁵ Een lasthebber uit het sociaal netwerk kent namelijk beter de behoeften en wensen van de lastgever dan een externe persoon.

---

⁵⁴ Art. 5.14 BW.; J. NOLF, "Buitengerechtelijke bescherming: uw betere bescherming", *VIP* 2016, nr. 1, 31.

⁵⁵ Art. 490/2, §1, derde lid oud BW.

⁵⁶ Art. 490, eerste lid oud BW.

⁵⁷ T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 296.

⁵⁸ *Ibid.*

⁵⁹ Art. 490/1, §1, tweede lid oud BW.; Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53-1009/10, 32.

⁶⁰ Onder andere personeelsleden of bestuursleden van het rusthuis waar de onbekwamen verblijft of personen die onder bewind van de goederen staan.

⁶¹ Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53-1009/10, 31.

⁶² Art. 490/2, §1, laatste lid oud BW.

⁶³ T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 265.

⁶⁴ M. HENDRIKX, "Wat zijn de ervaringen met zorgvolmachten in de notariële praktijk?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 330.

⁶⁵ T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 265.

14 Het is in de meeste gevallen ook aan te raden om de partner aan te duiden als lasthebber.⁶⁶ Meestal wordt hiervoor een wederkerige zorgvolmacht opgesteld waarbij beide partners elkaar aanstellen als lasthebber. Het vertrouwen tussen partners is vaak namelijk heel groot en ze kennen bovendien elkaars behoeften en wensen het beste.⁶⁷ Daarnaast delen partners vaak gezamenlijke rekeningen en zijn de meeste goederen gemeenschappelijk, wat het ook praktischer maakt om als lasthebber op te treden.⁶⁸ Ook zijn verschillende kosten die maandelijks worden gemaakt gezamenlijk, zoals het betalen van huur, energiefacturen of verzekeringen. Wanneer de gelden en goederen allemaal gemeenschappelijk zijn, is misbruik ook minder voorkomend. Het is bijvoorbeeld niet zomaar mogelijk om gelden van de lastgever over te schrijven naar jezelf als je dezelfde rekeningen deelt.

15 Wanneer er geen partner is, is het echter aan te raden om meerdere lasthebbers aan te duiden. Indien de partner is aangesteld als lasthebber, kunnen er ook meerdere opvolgende lasthebbers worden aangeduid. Het aanduiden van opvolgende lasthebbers kan namelijk een rechterlijke beschermingsmaatregel voorkomen wanneer de partner zelf onbekwaam wordt, vooroverleden is of zijn opdracht niet langer wenst uit te voeren. Wanneer een lastgever meerdere kinderen heeft, wordt er meestal aangeraden om alle kinderen aan te stellen als lasthebber.⁶⁹ Dit voorkomt familiale ruzies wanneer één van de kinderen bijvoorbeeld niet zou worden aangesteld⁷⁰ en dient als extra controlemechanisme wanneer de lastgever zelf niet meer bekwaam is om de lasthebber te controleren. Wanneer er slechts één persoon wordt aangeduid als lasthebber, is het moeilijker om voldoende bescherming te creëren.⁷¹ Het aanduiden van een vertrouwenspersoon kan hier wel aan tegemoet komen.⁷²

2.1.2. Het afzonderlijk of gezamenlijk optreden

16 Wanneer een lastgever meerdere (opvolgende) lasthebbers aanduidt, moet deze de onderlinge verhouding concretiseren. Er moet duidelijk bepaald worden als de lasthebbers afzonderlijk, gezamenlijk, concurrerend of subsidiair mogen optreden.⁷³ De lastgever kan dit volledig vrij bepalen naargelang zijn of haar wensen. Het is natuurlijk wel belangrijk om hierbij te kijken naar de praktische uitwerking van de zorgvolmacht.

17 Indien de lasthebbers elk afzonderlijk mogen optreden, is er minder mogelijkheid tot controle door de overige lasthebbers. Toch is het niet aan te raden om de lasthebbers te allen tijde gezamenlijk te laten optreden door de praktische uitwerking hiervan.⁷⁴ Indien de lasthebbers afzonderlijk mogen optreden, kan er in de zorgvolmacht bijvoorbeeld wel bepaald worden dat de lasthebbers maandelijks of jaarlijks met elkaar moeten overleggen over de handelingen die ze hebben gesteld. Er kan ook een beperking van de individuele bevoegdheid worden bedongen, door bijvoorbeeld te bepalen dat de lasthebbers enkel afzonderlijk mogen optreden tot een

---

⁶⁶ K. ROTTHIER, *Bewind over meerderjarige onbekwamen. Handleiding voor de familiebewindvoerder*, Intersentia, Antwerpen, 2014, 34.

⁶⁷ C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 269.

⁶⁸ Wanneer de echtgenoten zijn getrouwd onder eens stelsel van gemeenschap zoals het wettelijk stelsel, scheiding van goederen met gemeenschap van aanwinsten of algehele gemeenschap.

⁶⁹ Tenzij één van de kinderen zelf verzoekt om niet te worden aangesteld als lasthebber.

⁷⁰ C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 269.

⁷¹ A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. een rechtsvergelijkend onderzoek*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 259 en 270.

⁷² *Infra* nr. 24.

⁷³ Toelichting bij het wetsvoorstel, *Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-1009/001, 39.; C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 269-270.

⁷⁴ *Supra* nr. 19.; C. CASTELEIN en J. DIERYNCK (eds.), *Vermogensplanning voor en door beschermde personen. De nieuwe regeling na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 41-42.; A. WYLLEMAN, "Deel 3. Buitengerechtigde bescherming", in P. SENAËVE, F. SWENNEN, en G. VERSCHULDEN, (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 36.

bepaald bedrag per maand⁷⁵. Indien de handelingen dit bedrag overschrijden, moeten de lasthebbers gezamenlijk optreden. Hierdoor blijft het evenwicht tussen de lasthebbers behouden en wordt tegelijk ook een controlemechanisme ingevoerd voor handelingen die een hogere financiële impact hebben. Deze beperking van de individuele bevoegdheid is echter niet tegenstelbaar aan derden, waaronder de bancaire instellingen. Lasthebbers kunnen namelijk verschillende verrichtingen doen waarbij het maximumbedrag per verrichting wordt gerespecteerd of kunnen betalingen uitvoeren bij verschillende banken. Hierdoor is het onmogelijk voor banken of andere derden om te controleren als er aan de beperking van de individuele bevoegdheid is voldaan.⁷⁶ Deze mogen er dan ook op vertrouwen dat de lasthebber optreedt in overeenstemming met de bevoegdheden die deze heeft gekregen in de zorgvolmacht.⁷⁷ Er kan bovendien een onderscheid worden gemaakt tussen *'lasthebbers in hoofdorde'* en *'lasthebbers in bijkomende orde'*. De lasthebber in hoofdorde kan dan afzonderlijk optreden tot het in de overeenkomst bepaalde bedrag. Vanaf dat dit bedrag wordt overschreven, moet deze pas gezamenlijk handelen met de lasthebbers in bijkomende orde. Dit is een regeling die in de praktijk regelmatig voorkomt wanneer bijvoorbeeld één kind al een bepaalde tijd voor de lastgever heeft gezorgd en de andere kinderen niet.

18 In casu is er een weduwe van 83 jaar met twee kinderen. De dochter woont in het huis naast de weduwe, gaat altijd voor haar naar de winkel en regelt de praktische zaken. De zoon daarentegen woont een half uur verder, waardoor hij zijn moeder minder vaak ziet. Mevrouw laat een zorgvolmacht opmaken waarbij ze beide kinderen aanduidt als lasthebber. De dochter wordt hierbij aangeduid als lasthebber in hoofdorde en mag afzonderlijk optreden tot een bedrag van 3.000 euro per maand. Wanneer ze handelingen stelt boven dit bedrag, moet de dochter gezamenlijk optreden met de lasthebber in bijkomende orde. Hierdoor hoeven beide lasthebbers niet gezamenlijk op te treden voor het stellen van dagdagelijkse handelingen zoals het betalen van de huur, water en elektriciteit of bij het afrekenen in de supermarkt. Indien er grotere betalingen moeten gebeuren, zoals het herstellen van de auto of het verkopen van een huis, moeten ze wel gezamenlijk optreden. De lastgever heeft echter ook bepaald dat indien de lasthebber in hoofdorde verhinderd is, de lasthebber in bijkomende orde ook afzonderlijk mag optreden. Het voordeel hiervan is dat indien de eerste lasthebber verhinderd is, er toch steeds dringendere handeling kunnen worden gedaan, dit in tegenstelling wanneer de lasthebbers te allen tijde gezamenlijk moeten optreden.

19 Het is natuurlijk ook belangrijk om te kijken naar de praktische uitwerking van de zorgvolmacht. Indien dezelfde weduwe vijf kinderen zou hebben en ze deze allemaal aanstelt als lasthebber die te allen tijde gezamenlijk moeten handelen, is de uitwerking van de zorgvolmacht praktisch bijna onmogelijk. Ten eerste is er altijd de mogelijkheid dat één van de lasthebbers verhinderd is en dus niet onmiddellijk mee kan handelen. Ook kan er via de bankkaart of digitale kanalen niet gezamenlijk worden opgetreden, wat de uitwerking van de zorgvolmacht zal verhinderen.⁷⁸ Ten slotte geeft dit ook een grotere kans op familiale ruzies. Het is bijna onmogelijk dat alle vijf de lasthebbers bij elke beslissingen het altijd met elkaar eens zijn. Bij discussies die niet opgelost raken, kan zelfs de tussenkomst van de vrederechter nodig zijn.⁷⁹ Om dit te voorkomen is het eerder aangeraden om de lasthebbers afzonderlijk te laten handelen tot een bepaald bedrag. Om verdere familiale ruzies en misbruik te vermijden kan er bedongen worden dat de lasthebbers verplicht zijn om de opdracht op een transparante en duidelijke manier uit te

---

⁷⁵ Afzonderlijk of in samenhang.

⁷⁶ J. BAEL, "Algemeen model volmacht buitengerechtelijke bescherming", *e-notariaat*, 10 december 2018, 15.

⁷⁷ *Ibid.*

⁷⁸ *Ibid.*, 2.

⁷⁹ Art. 490/2, §1, laatste lid oud BW.; er is dan zelfs het risico dat de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel moet opleggen.

voeren en eventueel een minimale boekhouding moeten bijhouden die ze jaarlijks moeten voorleggen aan de overige lasthebbers.

20 Het is eveneens mogelijk om een externe persoon aan te duiden als lasthebber, die niet tot het sociale netwerk van de lastgever hoort. Dit wordt echter niet aangeraden doordat deze de wensen en behoeften van de lastgever niet goed kent en er nog steeds kans zal zijn op misbruik.⁸⁰ Indien het sociale netwerk van de lastgever te beperkt is om controlemechanismen in te bouwen, is het beter dat deze persoon onder bewind wordt geplaatst.⁸¹

2.1.3. Verplichtingen van de lasthebber

21 Naast de minimumvoorwaarde van de lasthebber om minstens één keer per jaar overleg te plegen met de lastgever⁸², kan deze laatste ook beginselen opnemen in de zorgvolmacht die in acht moeten worden genomen door de lasthebber bij de uitoefening van zijn opdracht.⁸³ Dit zijn vaak algemene richtlijnen, maar de lastgever kan ook specifieke bepalingen opnemen. Een voorbeeld hiervan is dat er elk jaar met nieuwjaar 500 euro aan elk van de kleinkinderen moet worden geschonken.⁸⁴ Dit voorkomt dat de kleinkinderen bijvoorbeeld geen nieuwjaarsgeld meer zouden ontvangen, maar ook dat de lastgever niet meer mag schenken dan het bedrag bepaald in de overeenkomst. De lasthebber heeft namelijk de verplichting om de opgegeven beginselen voor zover mogelijk in acht te nemen.⁸⁵ De lasthebber is bovendien verplicht om de goederen en de tegoeden van de lastgever volledig afgescheiden te houden van zijn persoonlijke vermogen.⁸⁶

22 De lasthebber is ook gehouden tot rekenschap en verantwoording van de uitvoering van zijn opdracht.⁸⁷ Hierbij geldt er een informatieverplichting tegenover de lastgever.⁸⁸ De lastgever heeft namelijk te allen tijde het recht om te weten hoe en waarom er bepaalde handelingen zijn gesteld.⁸⁹ De lasthebber moet de lastgever hierbij zo veel mogelijk informeren over de handelingen die worden gesteld tijdens de uitvoering van het mandaat.⁹⁰ Op het einde van de lastgevingsovereenkomst moet er dan een gedetailleerde afrekening worden bezorgd van de inkomsten en uitgaven.⁹¹ De partijen zijn echter vrij om deze verplichting te versoepelen of te verruimen. Zo kan er bijvoorbeeld een clause worden ingelast die de lasthebber er toe verplicht om maandelijks of tweejaarlijks deze afrekening te bezorgen, in plaats van enkel op het einde van het mandaat.⁹² Dit is een extra controlemechanisme dat kan worden ingelast in het voordeel van de lastgever.

---

⁸⁰ T. WUYTS, "Een buitengerechtelijke bescherming geniet voorrang op een rechterlijke bescherming zelfs bij ruzie binnen de familie", *T.FAM* 2020, nr. 2-3, 88-91.

⁸¹ Hierdoor is er een rechterlijke controle van toepassing, wat doorgaans niet altijd bedongen kan worden in de zorgvolmacht door een gebrek aan personen in het sociale netwerk.; M. HENDRIKX, "Wat zijn de ervaringen met zorgvolmachten in de notariële praktijk?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 332.; A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 260.

⁸² C. SCHEERS en D. SCHEERS, "Bescherming van meerderjarige onbekwamen: op maat van de praktijk (Deel I)", *RW* 2018-19, nr. 39, 1524.

⁸³ Art. 490, derde lid oud BW.

⁸⁴ T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 277.

⁸⁵ Art. 490/2, §1, tweede lid oud BW.

⁸⁶ Art. 490, §1, vijfde lid oud BW.

⁸⁷ Art. 1993 oud BW.; GwH 17 mei 2018, nr. 58/2018, *BS* 12 november 2018, 86802.

⁸⁸ Vred. Etterbeek 20 juni 2016, *T.Vred.* 2018, afl. 1-2, 8.

⁸⁹ J. RENIERS, "De verbintenis tot rekenschap en verantwoording van de lasthebbers in familiecontext: koorddans tussen autonomie en bescherming van de lastgever", *T.Not.* 2023, 168.

⁹⁰ Art. 490/2, tweede lid oud BW.

⁹¹ Indien de lastgever is overleden, moet er rekenschap gegeven worden aan de erfgenamen.

⁹² J. RENIERS, "De verbintenis tot rekenschap en verantwoording van de lasthebbers in familiecontext: koorddans tussen autonomie en bescherming van de lastgever", *T.Not.* 2023, 170.

23 Hier zit dan wel de problematiek dat als de lastgever onbekwaam wordt, deze zelf niet meer kan controleren als er wordt voldaan aan de opgelegde verplichtingen of dat de afrekeningen ook daadwerkelijk kloppen. Het risico op misbruik wordt dan beduidend groter. Door het gebrek aan controle van de lastgever, kan het voor de lasthebber verleidelijker worden om handelingen te stellen in zijn eigen voordeel of het vermogen te benutten voor eigen doeleinden.⁹³ Indien een erfgenaam is aangeduid als lasthebber, kan deze bijvoorbeeld ook spaarzamer omgaan met het vermogen om zo meer te kunnen erven.⁹⁴ Niet alleen misbruik vormt een gevaar voor de belangen van de lastgever, maar ook onwetendheid, slordigheid en nalatigheid.⁹⁵ Om deze gevaren te voorkomen, kan er bijvoorbeeld een controlesysteem worden ingebouwd tussen de lasthebbers onderling.⁹⁶ Indien er maar één lasthebber zou zijn, kan er ook een externe toezichthouder of vertrouwenspersoon worden aangesteld waaraan de lasthebber rekenschap en verantwoording moet afleggen.⁹⁷ Hierdoor kunnen misbruiken sneller aan de oppervlakte komen of zelfs volledig voorkomen worden, doordat de lasthebber weet dat hij aan iemand verantwoording zal moeten afleggen.⁹⁸

2.2. De vertrouwenspersoon

24 Een vertrouwenspersoon, zoals gedefinieerd door artikel 494, d) van het oud Burgerlijk Wetboek, is een tussenpersoon die zal optreden als bemiddelaar tussen de lastgever en de lasthebbers. Deze zal de lastgever ook ondersteunen bij het uiten van zijn wil wanneer hij hier zelf niet meer toe in staat is en zal als toezichthouder waken over de uitwerking van de zorgvolmacht. Wanneer de vertrouwenspersoon merkt dat de lasthebber zijn opdracht niet naar behoren volbrengt, kan hij ook als belanghebbende naar de vrederechter stappen.⁹⁹ Het uitgangspunt van de wetgever was namelijk dat de lasthebbers zich niet automatisch moeten rechtvaardigen voor een publieke instantie, waardoor de controle dus volledig afhankelijk is van het sociale netwerk van de lastgever.¹⁰⁰ De wetgever heeft aangehaald dat de vertrouwenspersoon in de praktijk dan ook een belangrijke meerwaarde vormt en daardoor de aanstelling hiervan sterk aanmoedigt.¹⁰¹

25 Het is niet verplicht om een vertrouwenspersoon aan te duiden wanneer iemand een zorgvolmacht opstelt, maar dit is zeker aangeraden voor extra gemoedsrust en zekerheid. Zeker indien er maar één lasthebber is aangesteld, is het cruciaal om één of meer vertrouwenspersonen aan te duiden als controle op de lasthebber.¹⁰² Wanneer er verschillende lasthebbers zijn aangesteld, lijkt deze maatregel minder noodzakelijk.¹⁰³ De lastgever kan

---

⁹³ A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 255.

⁹⁴ *Ibid.*

⁹⁵ *Ibid.*, 255-259.

⁹⁶ *Supra* nr. 12-22.

⁹⁷ C. CASTELEIN en J. DIERYNCK (eds.), *Vermogensplanning voor en door beschermde personen. De nieuwe regeling na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 44.; T. WUYTS, "Hoofdstuk X. Opent de nieuwe wet over het bewind nieuwe mogelijkheden inzake familiaal vermogensbeheer?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en V. ALLAERTS (eds.), *Patrimonium 2014*, Brugge, Die Keure, 271; A. WYLLEMAN, "Deel 3. Buitengerechtelijke bescherming", in P. SENAEEVE, F. SWENNEN, en G. VERSCHULDEN, (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 37.

⁹⁸ N. VANDENBUSSCHE, *100 vragen en antwoorden inzake bewindvoering*, Brugge, Die Keure, 2019, 31.

⁹⁹ J. VERSTRAETE, "Krijtlijnen voor de zorgvolmacht", in C. DE WULF, M. OP DE BEECK en J. VERSTRAETE (eds.), *Liber Amicorum Aloïs Van Den Bossche*, Brugge, Die Keure, 2019, 165.; N. DANDOY, "La conclusion et la mise en oeuvre du mandat extrajudiciaire", in J. SOSSON (ed.), *La protection extrajudiciaire et judiciaire des majeurs vulnérables*, Brussel, Larcier, 2021, 89-91.; FEDNOT, *De vertrouwenspersoon in de zorgvolmacht*, <https://www.notaris.be/nieuws-pers/detail/de-vertrouwenspersoon-in-de-zorgvolmacht> (consultatie 2 april 2023).

¹⁰⁰ A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. een rechtsvergelijkend onderzoek*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 263.

¹⁰¹ Toelichting bij het wetsvoorstel, *Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-1009/001, 14-15.

¹⁰² A. VAN DEN BROECK, "De buitengerechtelijke vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen in rechtsvergelijkend perspectief", *TEP* 2014, nr. 1, 94-95.

¹⁰³ C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 273.

de bevoegdheden van de vertrouwenspersoon ook volledig vrij bepalen. Zoals voormeld, kan er een vertrouwenspersoon worden aangesteld waaraan de lasthebber rekenschap en verantwoording moet afleggen.¹⁰⁴ Er kan bijvoorbeeld ook bedongen worden dat de lasthebber voor bepaalde handelingen eerst toestemming moet vragen aan de vertrouwenspersoon, zoals voor het verkopen van onroerende goederen of het verrichten van schenkingen.¹⁰⁵ Bovendien kan deze persoon advies geven aan de lasthebber bij de uitvoering van zijn opdracht.

26 Het is aangeraden om de bevoegdheden van de vertrouwenspersoon nauwkeurig te beschrijven om zo eventuele discussies te vermijden.¹⁰⁶ De lastgever kan ook eender wie aanduiden als vertrouwenspersoon. Net zoals bij de lasthebber, wordt er bij voorkeur iemand aangeduid uit het sociaal netwerk van de lastgever. Hierbij is het vertrouwen tussen de lastgever en de vertrouwenspersoon erg belangrijk en kan deze ook best betrokken worden bij het afsluiten van de zorgvolmacht om eventuele misverstanden te voorkomen.

2.3. Bevoegdheden

27 Vanuit de contractsvrijheid kunnen de bevoegdheden van de lasthebber vrij worden bepaald.¹⁰⁷ Welke bevoegdheden precies worden toegekend aan de lasthebber is geheel afhankelijk van de persoonlijke noden van de lastgever. Zo kan een lastgeving in algemene bewoordingen voldoende zijn wanneer men enkel de bedoeling heeft om daden van beheer over te laten aan de lasthebbers. Het is echter ook mogelijk om via een uitdrukkelijke lastgeving de bevoegdheid toe te kennen om bijvoorbeeld onroerende goederen te kunnen verkopen of het huwelijkscontract te laten wijzigen.¹⁰⁸ Via een zorgvolmacht kan er ook aan successieplanning worden gedaan. Er kan uitdrukkelijk bepaald worden dat er schenkingen mogen gebeuren om bij het overlijden van de lastgever minder erfbelasting te moeten betalen.¹⁰⁹ De omschrijving van de toegekende bevoegdheden is bindend voor de lasthebber.¹¹⁰ Het is hoe dan ook heel belangrijk om de bevoegdheden van de lasthebbers duidelijk te omschrijven in de zorgvolmacht om later eventuele misverstanden te voorkomen.¹¹¹ Wanneer de bevoegdheden worden neergeschreven in de overeenkomst, kunnen er ook extra controlemechanismen worden voorzien om misbruik te voorkomen. De lastgever kan deze voorwaarden nog aanpassen of aanvullen zolang deze nog wilsbekwaam is en er nog geen rechterlijke beschermingsmaatregel werd opgelegd.¹¹² In deze paper wordt er gefocust op daden van beschikking in het algemeen en specifiek op de schenkingen.

2.3.1. Daden van beschikking in het algemeen

28 Indien de lastgever de bevoegdheid wil toekennen aan de lasthebber om daden van beschikking te stellen, is er een uitdrukkelijke zorgvolmacht vereist.¹¹³ Dit is noodzakelijk voor het vervreemden van onroerende goederen,

---

¹⁰⁴ *Supra* nr. 23 en 25.

¹⁰⁵ *Ibid.*; K. ROTTHIER, *Bewind over meerderjarige onbekwamen. Handleiding voor de familiebewindvoerder*, Intersentia, Antwerpen, 2014, 35.

¹⁰⁶ FEDNOT, *Iemand die het voor je opneemt wanneer je zelf niet meer kan: de vertrouwenspersoon in de zorgvolmacht*, <https://www.notaris.be/nieuws-pers/detail/iemand-die-het-voor-je-opneemt-wanneer-ij-het-niet-meer-kan-de-vertrouwenspersoon-in-de-zorgvolmacht> (consultatie 2 april 2023).

¹⁰⁷ Met uitzondering van hoogstpersoonlijke handelingen, *supra* 6.

¹⁰⁸ *Supra* nr. 8.

¹⁰⁹ J. NOLF, "Buitengerechtigde bescherming: uw betere bescherming", *VIP* 2016, nr. 1, 32.

¹¹⁰ C. CASTELIJN, "Enkele notariële bedenkingen inzake de redactie van de lastgevingsovereenkomst inhoudende een buitengerechtigde bescherming", in E. ALOFS, H. CASMAN en A. VAN DEN BOSSCHE (eds.), *Liber Amicorum André Michielsen*, Mechelen, Kluwer, 2015, 284.

¹¹¹ K. ROTTHIER, "De nieuwe wet tot hervorming van het statuut van onbekwamen: Een overzicht vanuit vogelperspectief", *Not.Fisc.M.* 2013/7, 185.

¹¹² Art. 490, vijfde lid oud BW.; G. VERSCHULDEN, *Handboek Belgisch Personen-, familie- en relatievermogensrecht*, Brugge, Die Keure, 2021, 546.

¹¹³ Art. 1988, tweede lid oud BW.

om goederen met een hypotheek te bezwaren of om een andere daad van eigendom te verrichten.¹¹⁴ Dit is onder andere ook noodzakelijk voor het wijzigen van een huwelijkscontract.¹¹⁵ De lastgever hoeft hiervoor echter niet alle daden van beschikking uitdrukkelijk op te sommen, het volstaat dat deze niet zijn uitgesloten.¹¹⁶

29 Het is mogelijk om daden van beschikking afhankelijk te maken aan de criteria van noodzakelijkheid of nuttigheid.¹¹⁷ De vraag hierbij is echter wanneer er voldaan is aan deze criteria. Het is van belang dat hier duidelijke uitlijningen over wordt gemaakt om discussies en misverstanden te voorkomen. Het is mogelijk om te bepalen dat deze criteria moeten worden beoordeeld door de vertrouwenspersoon, maar dit is een subjectieve beoordeling die tot discussies kan leiden. Het is bijvoorbeeld ook mogelijk om te bepalen dat deze criteria zijn voldaan wanneer de lastgever bijvoorbeeld naar een rusthuis gaat (voor het vervreemden van de gezinswoning). Een ander voorbeeld is dat er slechts verzaakt kan worden aan vruchtgebruik indien dit compleet nutteloos is geworden voor de lastgever en het behoud een grote economische last zou inhouden.¹¹⁸ Er kunnen tevens andere maatregelen worden genomen die de lasthebber in acht moet nemen. Er kan onder andere bedongen worden dat er bij het vervreemden van onroerende goederen steeds een schattingsverslag moet gevraagd worden aan een notaris of een erkende schatter. Het is ook aangeraden om te bepalen dat de opbrengst van de verkoop herbelegd moet worden zodat de huisvesting of verzorging van de lastgever steeds gewaarborgd blijft.¹¹⁹

30 Het is tevens mogelijk om te bepalen dat bepaalde daden van beschikking enkel kunnen gebeuren na voorafgaande instemming van de kinderen of de vertrouwenspersoon.¹²⁰ Er dient dan wel duidelijk omschreven te worden hoe deze instemming verkregen moet worden, zoals via mail of via tussenkomst bij de notariële akte.¹²¹ Het kan ook wenselijk zijn om daden van beschikking enkel toe te laten in geval van langdurige onbekwaamheid.¹²² Vooral voor jongere mensen die een zorgvolmacht laten opstellen kan deze clausule aangeraden zijn. Het is met andere worden dus mogelijk om te bepalen dat er pas daden van beschikking mogen gebeuren na een onbekwaamheid van x aantal maanden of in geval van onomkeerbare onbekwaamheid.

31 Het blijft natuurlijk steeds belangrijk om te kijken naar de praktische uitwerking van de bevoegdheden. Bij gebrek aan duidelijke en ondubbelzinnig bepalingen, kan het zijn dat de notaris die een authentieke akte gaat verlijden, zijn ambt moeilijk of niet kan verlenen.¹²³ Het kan in bepaalde gevallen ook meer gemoedsrust geven aan de lastgever om een bepaalde bevoegdheid uit te sluiten, dan een hele reeks controlemechanismen te

---

¹¹⁴ *Ibid.*

¹¹⁵ R. ELSERMANS, "Daden van beschikking in een zorgvolmacht: uitdrukkelijk of bijzonder?", in VLANOT (ed.), *Vlanot Jaarboek 2019*, Mortsel, Intersentia, 2020, 70.

¹¹⁶ C. CASTELIJN, "Enkele notariële bedenkingen inzake de redactie van de lastgevingsovereenkomst inhoudende een buitengerechtigde bescherming", in E. ALOFS, H. CASMAN en A. VAN DEN BOSSCHE (eds.), *Liber Amicorum André Michielsens*, Mechelen, Kluwer, 2015, 286.; R. ELSERMANS, "Daden van beschikking in een zorgvolmacht: uitdrukkelijk of bijzonder?", in VLANOT (ed.), *Vlanot Jaarboek 2019*, Mortsel, Intersentia, 2020, 68.

¹¹⁷ C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 273.

¹¹⁸ Zie bijlage 1, I. Daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de goederen van de lastgever, B. Daden van beschikking, 5. Vruchtgebruik.

¹¹⁹ *Ibid.*, 1. Verkopen.

¹²⁰ J. BAEL, "Bijlage B: Clausules op te nemen in een volmacht buitengerechtigde bescherming indien men een systeem van machtiging wenst te voorzien", *e-notariaat*, 10 december 2018, p. 4.; C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 273.

¹²¹ J. NOLF, *Kwetsbaren in het nieuwe recht. Bescherming met of zonder rechter. Het nieuwe menu à la carte vanaf 1 september 2014*, Kortrijk, UGA, 25.

¹²² D. DE BIE en W. PINTENS, "Een model van lastgeving voor de buitengerechtigde bescherming van wilsonbekwamen.", *T.Not.* 2020, nr. 29, 369.

¹²³ C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 273.

bedingen. Bij te veel controlemechanismen, kan het ook zijn dat de uitvoerbaarheid van de bevoegdheid onmogelijk wordt. In dit geval is de tussenkomst van de vrederechter nodig, wat doorgaans niet de bedoeling is van de partijen. Te veel controlemechanismen opnemen in de overeenkomst kan ook een blijk van wantrouwen geven. Een lasthebber wordt in principe gekozen omwille van de vertrouwensband met de lastgever.¹²⁴ Optreden als lasthebber is en blijft een last en de mensen die deze taak op zich willen nemen doen dit meestal uit liefde voor de lastgever.¹²⁵ Het is dus noodzakelijk om een correct evenwicht te vinden in het vertrouwen en het inbouwen van een intern controlesysteem.

2.3.2. Schenkingen

32 In tegenstelling tot het aanvaarden van een schenking¹²⁶, is er in het Burgerlijk Wetboek geen uitdrukkelijke bepaling opgenomen om een schenking te doen via een zorgvolmacht. Door de rechtsleer wordt dit wel algemeen aanvaard.¹²⁷ Het kan echter beangstigend zijn voor een lastgever om schenkingen toe te laten in de zorgvolmacht, zeker wanneer deze zelf niet meer bekwaam zal zijn om hier controle op uit te oefenen. De makkelijke oplossing is om schenkingen gewoon volledig uit te sluiten, maar deze mogelijkheid kan echter ook voordelen hebben inzake successieplanning. Indien een lastgever de mogelijkheid tot schenken wenst op te nemen in de zorgvolmacht kunnen hiervoor wel extra maatregelen worden genomen tegen misbruik, wat een grote geruststelling kan geven voor de lastgever.

33 De mogelijkheid tot schenken dient in ieder geval uitdrukkelijk en bijzonder te zijn, aangezien het gaat over een daad van beschikking.¹²⁸ Er moet volgens het merendeel van de rechtsleer bovendien uitdrukkelijk bepaald worden wie de begiftigden kunnen zijn, wat het voorwerp mag zijn van een schenking en onder welke modaliteiten de schenking moet gebeuren.¹²⁹ Het is echter af te raden om aan de lasthebber het privilege toe te kennen om zelf te beslissen wat er geschonken mag worden en onder welke modaliteiten. Hoe specifiek deze bevoegdheid in de overeenkomst wordt geformuleerd, hoe minder risico op misbruik.¹³⁰

---

¹²⁴ T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 307.

¹²⁵ *Ibid.*

¹²⁶ 4.161 BW.

¹²⁷ J. BAEL, "Bijlage A: Clausules op te nemen in een volmacht buitengerechtigde bescherming indien men wenst dat er schenkingen kunnen worden gedaan", *e-notariaat*, 10 december 2018, p. 2.; J. BAEL en C., BLOMME, "Aan welke voorwaarden moet een volmacht to schenken voldoen wanneer die is opgenomen in een zorgvolmacht?", in C., DECLERCK, M., DRAYE, P., FOUBERT en E., VAN DE VERLDE (eds.), *Huldeboek Nan Torfs, perspectieven op familie en vermogen*, Brugge, Die Keure, 2021, 272-273.; A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. een rechtsvergelijkend onderzoek*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 144.; A. WYLLEMAN, "Deel 3. Buitengerechtigde bescherming", in P. SENAEVE, F. SWENNEN, en G. VERSCHULDEN, (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 35.

¹²⁸ Art. 1988, tweede lid oud BW.; J., BAEL en C., BLOMME, "Aan welke voorwaarden moet een volmacht to schenken voldoen wanneer die is opgenomen in een zorgvolmacht?", in C., DECLERCK, M., DRAYE, P., FOUBERT en E., VAN DE VERLDE (eds.), *Huldeboek Nan Torfs, perspectieven op familie en vermogen*, Brugge, Die Keure, 2021, 273.; E. DE NOLF en E. EVERTS, "De nieuwe regeling inzake onbekwaamheid: kunnen meerderjarige wilsonbekwamen een huwelijkscontract aangaan, schenken en testeren?", *Not.Fisc.M.* 2014/7, 164.

¹²⁹ J., BAEL en C., BLOMME, "Aan welke voorwaarden moet een volmacht to schenken voldoen wanneer die is opgenomen in een zorgvolmacht?", in C., DECLERCK, M., DRAYE, P., FOUBERT en E., VAN DE VERLDE (eds.), *Huldeboek Nan Torfs, perspectieven op familie en vermogen*, Brugge, Die Keure, 2021, 277-278.; R. BARBAIX, "Actuele ontwikkelingen familiaal vermogensrecht 2013", in R. BARBAIX en N. CARETTE (eds.), *Tendensen Vermogensrecht*, Mortsel, Intersentia, 2014, 37.; P. MACALUSO, "Titel 2 – Buitengerechtigde bescherming – Model van zorgvolmacht plus" in F. SWENNEN en T. WUYTS (eds.), *Beschermde personen in recht en praktijk*, Brussel, Larcier, 2020, 80.; A., VAN MOERKERCKE, A., "De zorgvolmacht: hoe gedetailleerd moet dat zijn?", *VIP* 2019, nr. 3, 16.; M. MASSCHELEIN, *Schenking bij notariële akte.*, Brussel, Larcier, 2007, 73.; A. WYLLEMAN, "Deel 3. Buitengerechtigde bescherming", in P. SENAEVE, F. SWENNEN, en G. VERSCHULDEN, (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 35.

¹³⁰ D. DE BIE en W. PINTENS, "Een model van lastgeving voor de buitengerechtigde bescherming van wilsonbekwamen.", *T.Not.* 2020, nr. 29, 369.

2.3.2.1. Vorm van de schenking

34 In principe is een authentieke zorgvolmacht vereist voor schenkingen vanwege het plechtig karakter van de handeling.¹³¹ Toch is het aangeraden om in de overeenkomst uitdrukkelijk te bepalen dat de schenking enkel via notariële akte mag gebeuren. Indien er niks gespecificeerd wordt, staat de lasthebber namelijk toch vrij om te kiezen in welke vorm de schenking gebeurt, zoals via een bankgift.¹³² Wanneer de lasthebber de mogelijkheid heeft om bankgiften te doen is er een grotere kans dat de bedongen modaliteiten niet worden nageleefd, in tegenstelling tot een notariële schenking waarbij de notaris de voorwaarde in de volmacht nauwkeurig zal nagaan.¹³³

2.3.2.2. Modaliteiten van de schenking

35 De schenkingen kunnen betrekking hebben op de totaliteit van het vermogen of op specifieke goederen.¹³⁴ Het is echter niet verplicht om een volledige lijst van alle goederen in de overeenkomst te vermelden, maar dit is wel aangewezen indien de lastgever slechts bepaalde goederen wenst te schenken. Zo kan er bijvoorbeeld bedongen worden dat enkel een bepaalde geldsom of bepaalde onroerende goederen geschonken kunnen worden.

36 Zoals voormeld, moeten de begiftigden ook al in de zorgvolmacht bepaald worden. Hierbij kan bepaald worden dat er schenkingen mogen gebeuren aan alle erfgenamen of slechts aan bepaalde personen.¹³⁵ Hier bovenop kunnen er eventueel ook specifieke omstandigheden worden bepaald. Er kan bijvoorbeeld worden voorzien dat er enkel schenkingen mogen gebeuren wanneer de lastgever een bepaalde leeftijd bereikt of wanneer het vermogen van de lastgever een bepaalde grens overschrijdt.¹³⁶ Het is eveneens mogelijk om te bedingen dat de schenkingen niet meer mogen bedragen dan een bepaald percentage van het vermogen of dat er te allen tijde een bepaald bedrag moet worden overgehouden.¹³⁷ Deze maatregelen zijn enorm nuttig wanneer de lastgever graag aan successieplanning wil doen, maar toch geen risico wil nemen dat hij hierdoor niet voldoende vermogen zal overhouden om zijn oude dag te financieren.

37 Het is ook aangeraden om te bedingen dat de schenking in geen geval mag leiden tot behoeftigheid van de lastgever. Een bijkomende veiligheid is om bijvoorbeeld te bepalen dat de schenking gedaan moet worden onder last van bijstand, onderhoud of huisvesting.¹³⁸ Bovendien is het mogelijk om te bepalen dat de schenking moet gebeuren met voorbehoud van vruchtgebruik, onder last van fidei-commis de residuo, met recht van terugkeer, enzovoort.¹³⁹ Welke voorwaarden precies aan de schenking gekoppeld dienen te worden is afhankelijk van de relatie

---

¹³¹ Art. 4.158 BW.; A., VAN MOERKERCKE, "De zorgvolmacht: hoe gedetailleerd moet dat zijn?", *VIP* 2019, nr. 3, 16.; T. WUYTS, "Buitengerechtigde bescherming", in K. ROTTHIER, T. WUYTS, E. VAN DEN EEDEN en J. BOGAERT (eds.), *Handboek bescherming wilsonbekwamen. Zorgvolmacht en bewind na de wet van 21 december 2018*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 60.

¹³² L. DE FEYTER en E. DE NOLF, "Enkele praktische aandachtspunten bij de redactie van een zorgvolmacht, in het bijzonder in relatie met de Belgische bancaire instellingen", *VIP* 2017, nr. 3, 11.

¹³³ R. BARBAIX, "Hoofdstuk 5 – Lasten en modaliteiten", in A. VERBEKE en B. VERDICKT (eds.), *Handboek Estate Planning II: Erfrecht en Giften*, Brussel, Intersentia, 2021, 476.; N. GEELHAND DE MERXEM, "De beschermde personen en successieplanning: wat biedt de nieuwe wet?", *TEP* 2014, nr. 1, 23.

¹³⁴ R. BARBAIX, "Actuele ontwikkelingen familiaal vermogensrecht 2013", in R. BARBAIX en N. CARETTE (eds.), *Tendensen Vermogensrecht*, Morsel, Intersentia, 2014, 37.; C. CASTELIJN en J. DIERYNCK, *Vermogensplanning voor en door beschermde personen*, Morsel, Intersentia, 2014, 205.

¹³⁵ R. BARBAIX, "Actuele ontwikkelingen familiaal vermogensrecht 2013, in R. BARBAIX en N. CARETTE (eds.), *Tendensen Vermogensrecht*, Morsel, Intersentia, 2014, 37.

¹³⁶ E. DE NOLF, "De volmacht in het kader van de buitengerechtigde bescherming van onbekwamen: welke mogelijkheden biedt de nieuwe wet inzake successieplanning?" *Nieuwsbrief Notariaat* 2014, nr. 18, 7.

¹³⁷ Zie bijlage 1, I. Daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de goederen van de lastgever, B. Daden van beschikking, 6. Schenkingen.

¹³⁸ R. BARBAIX, "Hoofdstuk 5 – Lasten en modaliteiten", in A. VERBEKE en B. VERDICKT (eds.), *Handboek Estate Planning II: Erfrecht en Giften*, Brussel, Intersentia, 2021, 472 en 519.

¹³⁹ D. DE BIE en W. PINTENS, "Een model van lastgeving voor de buitengerechtigde bescherming van wilsonbekwamen.", *T.Not.* 2020, nr. 29, 370.; F. LEDAIN, "Het mandaat van buitengerechtigde bescherming als instrument voor successieplanning, *FISCWEEK* 2019, nr. 82, 4-5.

tussen de partijen, het vermogen van de lastgever en de mate waarin de lastgever aan successieplanning wenst te doen.¹⁴⁰

38 In casu is er een vrouw met twee kinderen, die in haar zorgvolmacht heeft bedongen dat de kinderen (tevens aangeduid als de lasthebbers) schenkingen aan zichzelf mogen doen van haar appartementen. Hierbij heeft ze bepaald dat de goederen enkel geschonken mogen worden met voorbehoud van vruchtgebruik. De vrouw had namelijk en vrij laag pensioen, waardoor de huur van haar appartementen haar grootste inkomstenbron was. Het was echter wel haar wens om aan successieplanning te doen, zodat haar kinderen niet zoveel erfbelasting moeten betalen bij haar overlijden. Het was dan ook de beste mogelijkheid om voorbehoud van vruchtgebruik uitdrukkelijk te bedingen in de lastgevingsovereenkomst om de huurinkomsten te waarborgen.

2.3.2.3. Belangentegenstrijdigheid

39 Een lasthebber mag niet optreden als tegenpartij van de lastgever in de uitvoering van zijn mandaat.¹⁴¹ Dergelijke handelingen zijn nietig, aangezien er sprake is van een belangenconflict. Dit betekent dat een lasthebber niet tegelijk kan optreden als schenker en begiftigde. In de praktijk komt dit vaker voor wanneer de kinderen worden aangeduid als lasthebber, waarbij ze schenkingen aan zichzelf mogen doen.¹⁴²

40 Om dergelijke belangenconflicten te vermijden, is het mogelijk om in de zorgvolmacht reeds een lasthebber ad hoc aan te duiden.¹⁴³ Deze persoon zal dan enkel kunnen optreden ingeval er tegenstrijdige belangen zijn tussen de lastgever en de lasthebber.¹⁴⁴ De lastgever kan ook kiezen voor een diagonale vertegenwoordiging. Hierbij kan het ene kind schenkingen doen aan het andere.¹⁴⁵ Er kan bovendien worden bedongen dat de vertrouwenspersoon zal optreden als lasthebber ad hoc. Het aanduiden van een lasthebber ad hoc is eveneens aangeraden wanneer de echtgenoot wordt aangewezen als lasthebber en deze de bevoegdheid heeft om het huwelijkscontract te wijzigen of wanneer de lasthebber zelf zou willen optreden als koper bij het verkopen van onroerende goederen van de lastgever.¹⁴⁶

41 Indien hierover niks wordt bepaald in de overeenkomst, zal de vrederechter een lasthebber ad hoc aanduiden.¹⁴⁷ Het is echter ook mogelijk dat er een specifieke procedure wordt voorzien in de overeenkomst om een lasthebber ad hoc aan te duiden, bijvoorbeeld dat dit te allen tijde via de vrederechter moet gebeuren.¹⁴⁸ Er moet dan wel rekening worden gehouden met de praktische uitwerking van de bevoegdheid tot schenken.

---

¹⁴⁰ C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 272.

¹⁴¹ Cass. 18 maart 2004, AR C.02.0249.N., *RW* 2004-5, afl. 8, 303.

¹⁴² W. NIEWOLD, "Hoofdstuk III. Welke ervaringen hebben vrederechters met zorgvolmachten?", in C. DECLERCK en W. PINTENS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 337.

¹⁴³ Toelichting bij het wetsvoorstel, *Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-1009/001, 39.

¹⁴⁴ J. BAEL, "De buitengerechtelijke bescherming: een overzicht met aandacht voor een aantal discussiepunten in de rechtsleer en met een voorstel van een aantal modellen" in J. BAEL (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 28*, Brugge, die Keure, 2016, nr. 11, 228.

¹⁴⁵ N. GEELHAND DE MERXEM, "De beschermde personen en successieplanning: wat biedt de nieuwe wet?", *TEP* 2014, nr. 1, 29.

¹⁴⁶ Vred. Antwerpen (2^e k.) 29 januari 2019, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 266.; Vred. Kraainem 25 april 2017, *T.Vred.* 2017, afl. 9-10, 460.

¹⁴⁷ Art. 490/2, §1, vierde lid oud BW.; Vred. Antwerpen (2^e k.) 1 februari 2018, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 261.; A. WYLLEMAN, "Deel 3. Buitengerechtelijke bescherming", in P. SENAËVE, F. SWENNEN en G. VERSCHULDEN (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 37.

¹⁴⁸ C. CASTELEIN en J. DIERYNCK (eds.), *Vermogensplanning voor en door beschermde personen. De nieuwe regeling na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 47.

2.4. Conclusie

42 Als gevolg van de beperkte preventieve bescherming tegen misbruik door de wetgever, is het van belang dat de partijen zelf controlemechanismen voorzien in de zorgvolmacht. De lastgever kan namelijk beginselen opnemen in de overeenkomst die de lasthebber moet respecteren bij de uitvoering van zijn mandaat. Welke beginselen en/of controlemechanismen dit precies zijn, is afhankelijk van de persoonlijke situatie van de lastgever en de relatie tussen de partijen. Zowel tussen de lasthebbers onderling als via de aanduiding van een vertrouwenspersoon kan men een intern controlesysteem inbouwen. Zeker indien er maar één lasthebber is aangesteld, is de aanduiding van een vertrouwenspersoon essentieel. Het is ook mogelijk om specifieke voorwaarden te bedingen over de bevoegdheden van de lasthebber. Er moet echter wel altijd rekening gehouden worden met de praktische uitwerking van de lastgeving.

43 Het belang van transparantie en communicatie kunnen echter niet onderschat worden in verband met het voorkomen van misverstanden, misbruik en discussies.¹⁴⁹ Vertrouwen is en blijft echter de belangrijkste vereiste van een goed werkende lastgeving. Het is belangrijk om te onthouden dat het opnemen van (te veel) controlemechanismen ook een blijk van wantrouwen kan geven. Het is dan ook noodzakelijk om een correct evenwicht te vinden in het vertrouwen en het inbouwen van controlemechanismen.

---

¹⁴⁹ M. HENDRIKX, "Wat zijn de ervaringen met zorgvolmachten in de notariële praktijk?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 331.

HOOFDSTUK 3: DE ROL VAN DE NOTARIS

44 Een zorgvolmacht is een belangrijke overeenkomst over het vermogen en de persoon van de lastgever, waardoor het aangeraden is om deze met de nodige zorg en toewijding op te stellen. Een notariële zorgvolmacht is om deze reden dan ook aanbevolen¹⁵⁰ en in enkele gevallen zelfs vereist.¹⁵¹ De notaris gaat zowel de lastgever als de lasthebber begeleiden door advies te verlenen, hen belangrijke informatie te verstrekken en de akte wettelijk tot stand te brengen.¹⁵² Er rust ook een belangrijke onderzoeksplicht op de notaris bij het verlijden van een authentieke akte waarbij een beschermde persoon betrokken is.

3.1. Voorafgaand aan de zorgvolmacht

3.1.1. Beoordeling van de lastgever

45 Eén van de vereiste van een zorgvolmacht is dat de lastgever bekwaam moet zijn op het moment van de ondertekening. Het is dan ook de taak van de notaris om bij het verlijden van de akte steeds de bekwaamheid te controleren.¹⁵³ Wanneer hierover enige twijfel bestaat, kan hij de cliënt om een medisch attest verzoeken waarin de bekwaamheid wordt bevestigd. Indien de cliënt niet bekwaam wordt geacht, zal de notaris zijn ambt moeten weigeren.

46 De notaris zal ook steeds de vrije wil van de lastgever beoordelen. Het risico dat de lastgever onder druk wordt gezet, dat er misbruik wordt gemaakt van de lastgever of dat deze op ongeoorloofde wijze wordt beïnvloed door iemand wordt hierdoor kleiner.¹⁵⁴ De lastgever zal ook altijd in aanwezigheid van de notaris de akte moeten ondertekenen, waardoor er geen risico ontstaat dat deze ondertekend werd door iemand anders. Bij een notariële zorgvolmacht is er bovendien ook geen risico op antedatering, vervalsingen, betwistingen of eventuele aanvullingen van de overeenkomst.¹⁵⁵ Om deze reden is een notariële lastgeving zeker aangeraden en kan het volgens notaris C. CASTELEIN¹⁵⁶ zelfs aangewezen zijn om een notariële zorgvolmacht te verplichten.^{157 158}

---

¹⁵⁰ J. BAEL, "De buitengerechtigde bescherming: een overzicht met aandacht voor een aantal discussiepunten in de rechtsleer en met een voorstel van een aantal modellen" in J. BAEL (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 28*, Brugge, die Keure, 2016, nr. 11, 193-195.

¹⁵¹ *Supra* nr. 7.

¹⁵² L. WEYTS, "De notaris is geen gewone derde bij het gebruik van een zorgvolmacht", in N. DANDOY, J. SOSSON, F. TAINMONT en G. WILLEMS (eds.), *Individu, Famille et Etat: Réflexions sur le sens du droit de la personne, de la famille et de son patrimoine*, Brussel, Larcier, 2022, 262.

¹⁵³ Vred. Tubize 7 februari 2019, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6 254.; K. ROTTHIER, "De nieuwe wet tot hervorming van het statuut van onbekwamen: Een overzicht vanuit vogelperspectief", *Not.Fisc.M.* 2013/7, 185.

¹⁵⁴ J. BAEL, "De buitengerechtigde bescherming: een overzicht met aandacht voor een aantal discussiepunten in de rechtsleer en met een voorstel van een aantal modellen" in J. BAEL (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 28*, Brugge, die Keure, 2016, nr. 11, 194.; C. CASTELEIN en J. DIERYNCK (eds.), *Vermogensplanning voor en door beschermde personen. De nieuwe regeling na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 28.

¹⁵⁵ J. BAEL, "De buitengerechtigde bescherming: een overzicht met aandacht voor een aantal discussiepunten in de rechtsleer en met een voorstel van een aantal modellen" in J. BAEL (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 28*, Brugge, die Keure, 2016, nr. 11, 193-194.

¹⁵⁶ Notaris met standplaats te Kortrijk.

¹⁵⁷ C. CASTELIJN, "Enkele notariële bedenkingen inzake de redactie van de lastgevingsovereenkomst inhoudende een buitengerechtigde bescherming", in E. ALOFS, H. CASMAN en A. VAN DEN BOSSCHE (eds.), *Liber Amicorum André Michiels*, Mechelen, Kluwer, 2015, 277.

¹⁵⁸ *Contra* A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving*, Morsel, Intersentia, 2014, 336.

3.1.2. Expertise

47 Het opmaken van een zorgvolmacht kan een complexe taak zijn voor iemand die hier geen ervaring mee heeft. Het is dan ook aangeraden om een notaris te raadplegen, aangezien deze de nodige ervaring en juridische kennis bezit. De notaris staat in voor een evenwichtige en correcte redactie van de overeenkomst.¹⁵⁹ Hij gaat optreden als een onpartijdige vertrouwenspersoon¹⁶⁰, die zal luisteren naar de partijen en de nodige aandacht zal besteden opdat de zorgvolmacht op maat van elke persoon wordt opgesteld. Hij zal hierbij rekening houden met de persoonlijke situatie van de lastgever, zodat alle noden en wensen correct worden vertegenwoordigd. Op basis van de informatie die de partijen hem bezorgen kan de notaris ook een correct controlesysteem voorstellen, terwijl hij rekening houdt met de praktische uitwerking van de lastgeving.¹⁶¹ Daarnaast is de notaris een adviserend en raadgevend persoon. Het verstrekken van advies beperkt zich niet enkel tot de belangen van de lastgever, maar ook van andere mogelijke partijen die betrokken zijn of betrokken worden in de toekomst.¹⁶² Meer specifiek gaat het over de (opvolgende) lasthebbers, de vertrouwenspersoon en de personen uit het sociale netwerk.

48 De notaris heeft ook een belangrijke informatieplicht waarbij hij de partijen moet inlichten over de rechten, plichten en lasten die uit de zorgvolmacht voortvloeien.¹⁶³ Zo zal hij de partijen bijvoorbeeld op de hoogte brengen van de registratieverplichting en de mogelijkheden tot herroeping van de zorgvolmacht, maar ook van de verplichtingen voortvloeiend uit artikel 1993 van het oud Burgerlijk Wetboek.¹⁶⁴ Bovendien zal de notaris de partijen informeren over de alarmbelprocedure.¹⁶⁵ De vraag is natuurlijk in hoeverre er in de praktijk aan de informatieplicht wordt voldaan en of er niet meer aandacht zou moeten worden besteed aan de plichten van de lasthebber.¹⁶⁶

49 In de notariële praktijk wordt er vaak met een model gewerkt waarin al automatisch verscheidene controlemechanismen staan opgesomd.¹⁶⁷ Een voorbeeld hiervan is de beperking van de individuele bevoegdheid van lasthebbers tot een bepaald bedrag of de verplichting van lasthebbers om elkaar tweemaal per jaar te informeren over de opdrachten die ze hebben uitgevoerd in het kader van de lastgeving. Bij schenkingen wordt er dan weer vaak bepaald dat deze niet mogen leiden tot behoefte van de lastgever en dat deze altijd onder last van bijstand en onderhoud moeten gebeuren. Bij een onderhandse lastgeving worden er in het algemeen veel minder controlemechanismen opgenomen. De lastgever weet vaak niet welke mogelijkheden er allemaal zijn om een controlesysteem in te bouwen of onderschat het belang hiervan. De tussenkomst van een notaris is dus zeker niet te onderschatten.

---

¹⁵⁹ C. CASTELEIN en J. DIERYNCK (eds.), *Vermogensplanning voor en door beschermde personen. De nieuwe regeling na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 28-29.

¹⁶⁰ J. VAN TRICHT, "De notaris: een vertrouwenspersoon? Wat wil dit anno 2023 nog zeggen?" in C. DE WULF, M. OP DE BEECK en J. VERSTRAETE (eds.), *Liber Amicorum Alois Van den Bossche*, Brugge, Die Keure, 2019, 393.; A. VERBEKE, "De notaris is van ons allemaal", in E. ALOFS, H. CASMAN en A. VAN DEN BOSSCHE (eds.), *Liber Amicorum André Michiels*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2015, 720.

¹⁶¹ A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 262.

¹⁶² A. VERBEKE, "De notaris is van ons allemaal", in E. ALOFS, H. CASMAN en A. VAN DEN BOSSCHE (eds.), *Liber Amicorum André Michiels*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2015, 720.

¹⁶³ Art. 1 Wet van 16 maart 1803 van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, *BS* 16 maart 1803.

¹⁶⁴ *Supra* nr. 22.; C. CASTELEIN en J. DIERYNCK (eds.), *Vermogensplanning voor en door beschermde personen. De nieuwe regeling na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 45.; J. RENIERS, "De verbintenis tot rekenschap en verantwoording van de lasthebbers in familiecontext: koorddans tussen autonomie en bescherming van de lastgever", *T.Not.* 2023, 180-187.

¹⁶⁵ Art. 490/2, §2 oud BW.

¹⁶⁶ A. VAN DEN BOSSCHE, noot onder Vred. Izegem 27 april 2021, *T.Not.* 2022, nr. 5, 493.

¹⁶⁷ Zie bijlage 1.; J. BAEL, "Algemeen model volmacht buitengerechtelijke bescherming", *e-notariaat*, 10 december 2018, p. 24.

3.2. Tijdens de zorgvolmacht

50 Wanneer de zorgvolmacht uitwerking heeft gekregen, mag een derde te goeder trouw de lasthebber volledig vertrouwen omtrent de uitvoering van zijn opdracht. Het rechtsverkeer moet namelijk vlot kunnen verlopen, zonder het handelen tussen partijen te bemoeilijken. Bijgevolg hoeft een derde-medcontractant geen verder onderzoek te doen naar de positie van de lasthebber.¹⁶⁸

51 De notaris daarentegen, mag geen louter passieve houding aannemen. Hij is verplicht om de voorwaarden van de zorgvolmacht nauwkeurig te controleren. Zo moet er worden nagegaan als de lastgeving voldoet aan de vereisten van artikel 490 van het oud Burgerlijk Wetboek.¹⁶⁹ Daarnaast moet er worden gekeken wanneer de lasthebbers mogen optreden en in welke gevallen zij dit mogen. Moeten de lasthebbers gezamenlijk optreden of mag dit afzonderlijk? Hebben ze de bevoegdheid om te schenken? Daarnaast dienen de voorwaarden van de zorgvolmacht nauwkeurig te worden nagegaan, door te controleren als er bepaalde beperkingen of modaliteiten zijn bedongen.¹⁷⁰ Is de instemming van bepaalde personen verplicht? Moet er bij de verkoop van onroerende goederen een schatting gebeuren door de notaris? Moeten de schenkingen gebeuren met voorbehoud van vruchtgebruik? Bij een onderhandse zorgvolmacht dient hij des te kritischer op te treden door het risico op vervalsingen, aanvullingen of captatie en suggestie.¹⁷¹ De notariële controle is dan ook heel groot bij het verlijden van authentieke akten zoals vastgoedtransacties en schenkingen. Notaris Michael Böse¹⁷² is van mening dat er bij het verlijden van authentieke akten ook niet veel misbruik voorkomt door deze notariële controle. Het is eerder de bancaire controle die volgens hem een probleem vormt. Er is namelijk veel potentieel misbruik naar aanleiding van de digitalisering van het bankieren. De bancaire controle is zeer miniem, waardoor het sociale netwerk dit op zich dient te nemen.

3.3. Conclusie

52 Er is een dubbele notariële controle wanneer er sprake is van een notariële zorgvolmacht. Enerzijds bij het opstellen van de overeenkomst en anderzijds bij het verlijden van notariële akten waarbij een beschermd persoon betrokken is. Bij het opstellen van de zorgvolmacht is er niet alleen geen risico op antedatering, vervalsingen, betwistingen of eventuele aanvullingen van de overeenkomst, maar er is ook de zekerheid dat de lastgeving correct werd opgesteld. Een zorgvolmacht die niet correct werd opgesteld kan immers aanleiding geven tot discussies en misverstanden.¹⁷³ Daarnaast is de expertise van de notaris een essentieel element om correct advies te verschaffen aan de partijen. Hij zal hierbij de noden van de lastgever in acht nemen, terwijl hij een passend controlesysteem inbouwt. Hij zal ook te allen tijde rekening houden met de praktische uitwerking van de lastgeving om een rechterlijke bescherming te voorkomen. Ook bij het verlijden van een notariële akte is de rol van de notaris niet te onderschatten. Hij zal namelijk nagaan als de lasthebber ook effectief mag optreden en zal alle voorwaarden van de zorgvolmacht nauwkeurig nagaan om te zorgen dat alle modaliteiten worden nageleefd.

---

¹⁶⁸ L. WEYTS, "De notaris is geen gewone derde bij het gebruik van een zorgvolmacht", in N. DANDOY, J. SOSSON, F. TAINMONT en G. WILLEMS (eds.), *Individu, Famille et Etat: Réflexions sur le sens du droit de la personne, de la famille et de son patrimoine*, Brussel, Larcier, 2022, 260-265.

¹⁶⁹ *Supra* 9.; K. ROTTHIER, "De nieuwe wet tot hervorming van het statuut van onbekwamen: Een overzicht vanuit vogelperspectief", *Not.Fisc.M.* 2013/7, 188.

¹⁷⁰ L. WEYTS, "De notaris is geen gewone derde bij het gebruik van een zorgvolmacht", in N. DANDOY, J. SOSSON, F. TAINMONT en G. WILLEMS (eds.), *Individu, Famille et Etat: Réflexions sur le sens du droit de la personne, de la famille et de son patrimoine*, Brussel, Larcier, 2022, 260-265.

¹⁷¹ C. CASTELEIN en J. DIERYNCK (eds.), *Vermogensplanning voor en door beschermde personen. De nieuwe regeling na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 27-29.

¹⁷² Notaris met standplaats te Genk.

¹⁷³ R. ELSERMANS, "Daden van beschikking in een zorgvolmacht: uitdrukkelijk of bijzonder?", in VLANOT (ed.), *Vlanot Jaarboek 2019*, Mortsel, Intersentia, 2020, 65.

HOOFDSTUK 4: DE ROL VAN DE VREDERECHTER

53 In het licht van de buitengerechtelijke bescherming dienen de lasthebbers zich niet systematisch voor de vrederechter te verantwoorden.¹⁷⁴ De controle van de lastgeving is bijgevolg geheel afhankelijk van het sociale netwerk van de lastgever. De reden hiervan is de autonomie en de subsidiariteit die kenmerkend zijn aan de buitengerechtelijke bescherming. Daarnaast was het de bedoeling van de wetgever om de werklust van de vrederechters te verlichten.¹⁷⁵ Dit betekent echter niet dat er geen vangnet is voorzien voor als er zich toch problemen zouden voordoen bij de uitwerking van de lastgeving.¹⁷⁶ De wetgever heeft namelijk een alarmbelprocedure voorzien die kan worden opgestart op initiatief van de vrederechter¹⁷⁷, maar ook op verzoek van elke belanghebbende¹⁷⁸ of de Procureur des Konings.¹⁷⁹ Dit verzoek moet worden ingesteld bij eenzijdig verzoekschrift en moet worden ondertekend door de verzoekende partij of diens advocaat.¹⁸⁰ Daarnaast kan de vrederechter ook in andere gevallen tussenkomen, zoals wanneer er een lasthebber ad hoc dient te worden aangesteld of bij betwistingen tussen de lasthebbers.¹⁸¹

4.1. De alarmbelprocedure

54 Indien de belangen van de lastgever in gevaar worden gebracht, kan de vrederechter geheel of gedeeltelijk een einde maken aan de buitengerechtelijke bescherming.¹⁸² Luidens artikel 490/2, §2 van het oud Burgerlijk Wetboek kan hij de zorgvolmacht geheel of gedeeltelijk vervangen door een rechterlijke beschermingsmaatregel die de belangen van de lastgever beter dient. De vrederechter kan de uitvoering van de lastgeving tevens onderwerpen aan dezelfde vormvereisten als die van een rechterlijke beschermingsmaatregel. De beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit staan hier centraal.¹⁸³

55 Een rechterlijke tussenkomst kan noodzakelijk zijn in verschillende gevallen. Een voorbeeld hiervan is wanneer de lastgever een financieel nadeel heeft als resultaat van de uitvoering van de lastgeving, wanneer de lasthebber de opgelegde verplichtingen niet naleeft of bij misbruik.¹⁸⁴ Bovendien kan een rechterlijke tussenkomst

---

¹⁷⁴ C. CASTELEIN en J. DIERYNCK (eds.), *Vermogensplanning voor en door beschermde personen. De nieuwe regeling na de wet van 17 maart 2013*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 48.; A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 262.

¹⁷⁵ Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53-1009/10, 29-31.

¹⁷⁶ M. HENDRIKX, "Wat zijn de ervaringen met zorgvolmachten in de notariële praktijk?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 331.; A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. een rechtsvergelijkend onderzoek*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 271.

¹⁷⁷ *Vred. Gent* (4^e k.) 20 december 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 289.

¹⁷⁸ *Vred. Izegem* 27 april 2021, *T.Not.* 2022, nr. 5, 484.; *Vred. Oudenaarde* 28 november 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 315.; *Vred. Gent* (4^e k.) 27 november 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 290.

¹⁷⁹ Art. 490/2, §2 oud BW.; E. DE NOLF en E. EVERTS, "De nieuwe regeling inzake onbekwaamheid: kunnen meerderjarige wilsonbekwamen een huwelijkscontract aangaan, schenken en testeren?", *Not.Fisc.M.* 2014/7, 158.; N. VANDENBUSSCHE, *100 vragen en antwoorden inzake bewindvoering*, Brugge, Die Keure, 2019, 29-30.

¹⁸⁰ D. SCHEERS en T. WUYTS, 'Hoofdstuk 2. Buitengerechtelijke bescherming', in D. SCHEERS en T. WUYTS (eds.), *De vrederechter en het bewind*, Mortsel, Intersentia, 2014, 4-5.

¹⁸¹ *Ibid.*, 5-6.

¹⁸² Art. 490/1, §2, derde lid en 490/2, §2 oud BW.; T. WUYTS, "Hoofdstuk X. Opent de nieuwe wet over het bewind nieuwe mogelijkheden inzake familiaal vermogensbeheer?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en V. ALLAERTS (eds.), *Patrimonium 2014*, Brugge, Die Keure, 274-275.

¹⁸³ S. MOSSELMANS en A. VAN THIENEN, "Deel 5. Onbekwaamheid – de goederen", in P. SENAËVE, F. SWENNEN en G. VERSCHULDEN (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 73.

¹⁸⁴ A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 271.

ook noodzakelijk zijn bij problemen door de praktische uitwerking van de lastgeving, zoals te veel lasthebbers die gezamenlijk moeten handelen.¹⁸⁵

4.1.1. Behoud van de buitengerechtelijke bescherming met bijkomende voorwaarden

56 Wanneer iemand zich tot de vrederechter wendt omdat de lastgeving naar zijn mening niet in het belang van de lastgever wordt uitgevoerd, zal de vrederechter eerst de volledige lastgeving nagaan. Voor zoveel als mogelijk, gaat hij onderzoeken als de zorgvolmacht nog strookt met de actuele wil van de lastgever en als deze laatste nog vertrouwen heeft in de lasthebber(s).¹⁸⁶ Tevens wordt er onderzocht als de belangen van de lastgever in gedrang komen door de uitvoering van de lastgeving.¹⁸⁷ De vrederechter kan namelijk pas een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen wanneer hij vaststelt dat dit noodzakelijk is en slechts in de mate dat de bestaande buitengerechtelijke bescherming niet (meer) voldoet.¹⁸⁸ De vrederechter kan hiervoor alle inlichtingen inwinnen die hij nuttig acht vooraleer hij een beslissing neemt.¹⁸⁹ Zoals voormeld, geniet de buitengerechtelijke bescherming ook steeds voorrang op een rechtelijke beschermingsmaatregel als minst ingrijpende maatregel.¹⁹⁰ In de praktijk blijkt dat de vrederechters deze voorrang ook respecteren.¹⁹¹

57 Gelukkig is het aantal gevallen waarin effectief misbruik kon worden vastgesteld tot nu toe vrij beperkt.¹⁹² Het is eerder een gebrek aan controlemechanismen dat kan leiden tot wantrouwen tussen familieleden, zeker wanneer niet alle kinderen worden betrokken.¹⁹³ In deze gevallen zal de vrederechter de buitengerechtelijke bescherming meestal niet beëindigen, maar wel bijkomende voorwaarden opleggen die de uitvoering van de zorgvolmacht begeleiden of gedeeltelijk vervangen.¹⁹⁴ Dit kunnen verscheidene voorwaarden zijn zoals een jaarlijks financieel verslag of een machtigingsvereiste voor bepaalde handelingen.¹⁹⁵

58 Zo heeft de vrederechter van Oudenaarde¹⁹⁶, op verzoek van één van de kinderen van de lastgever (thans niet aangeduid als lasthebber), onderzocht als er een omzetting naar een rechterlijke bescherming moest gebeuren wegens familiale conflicten. De verzoekende partij verwees naar misbruik van de zwakke toestand van zijn vader door de lasthebbers. Na onderzoek was er echter geen vermoeden van misbruik en had de lastgever meermaals zijn vertrouwen in de lasthebbers bevestigd. Louter familiale conflicten zijn in principe geen reden tot beëindiging van de buitengerechtelijke bescherming, maar kunnen wel aanleiding geven tot bijkomende voorwaarden. De vrederechter heeft dan ook de verplichting tot een aanvangsverslag en financieel jaarverslag opgelegd, die beiden aan de verzoeker moet worden overhandigd. Daarnaast is er een machtigingsvereiste opgelegd voor het

¹⁸⁵ *Supra* nr. 19.; W. NIEWOLD, "Hoofdstuk III. Welke ervaringen hebben vrederechters met zorgvolmachten?", in C. DECLERCK en W. PINTENS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 338.

¹⁸⁶ Vred. Gent (4^e k.) 27 november 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 290.

¹⁸⁷ Vred. Gent (4^e k.) 20 december 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 289.

¹⁸⁸ Art. 492, eerste lid oud BW.; Vred. Aalst (1^e k.) 11 oktober 2017, *T.Vred.* 2018, afl. 9-10, 480.

¹⁸⁹ Art. 1246 Ger. W.

¹⁹⁰ *Supra* nr. 4 en 54.

¹⁹¹ Vred. Oudenaarde 18 oktober 2021, *T.Vred.* 2022, afl. 5-6, 222.; Vred. Gent (4^e k.) 27 november 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 290.; Vred. Oudenaarde 28 november 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 315.; Vred. Aalst (1^e k.) 11 oktober 2017, *T.Vred.* 2018, afl. 9-10, 480.; T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 280.

¹⁹² W. NIEWOLD, "Hoofdstuk III. Welke ervaringen hebben vrederechters met zorgvolmachten?", in C. DECLERCK en W. PINTENS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 336-337.

¹⁹³ *Ibid.*

¹⁹⁴ Art. 492, tweede lid oud BW.; J. NOLF, "Vierde maar niet laatste hervorming van de wetgeving omtrent voorzorgvolmachten en bewindvoering", *VIP* 2019, nr. 3, 68-69.; D. SCHEERS en C. SCHEERS, "Bescherming van meerderjarige onbekwamen: op maat van de praktijk (Deel I)", *RW* 2018-19, nr. 39, 1524.

¹⁹⁵ Vred. Oudenaarde 18 oktober 2021, *T.Vred.* 2022, afl. 5-6, 222.; Vred. Gent (4^e k.) 27 november 2019, *T.Vred.* 2020, 290.; Vred. Antwerpen (2^e k.) 1 februari 2018, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 261.

¹⁹⁶ Vred. Oudenaarde 18 oktober 2021, *T.Vred.* 2022, afl. 5-6, 222.

vervreemden van onroerende goederen en het verrichten van schenkingen. De vrederechter had hierbij als doel om de familiale verstandhoudingen te verbeteren door extra controlemechanismen op te leggen.

4.1.2. Volledige omzetting in een rechterlijke beschermingsmaatregel

59 Soms is het echter ook noodzakelijk dat de buitengerechtelijke bescherming volledig wordt omgezet naar een rechterlijke bescherming.¹⁹⁷ Een rechterlijke maatregel kan enkel worden bevolen indien er is voldaan aan een dubbele voorwaarde. Ten eerste moet de betrokken persoon zich reeds bevinden in een toestand van onbekwaamheid, waardoor hij zijn persoonlijke belangen niet meer zelfstandig en op behoorlijke wijze kan waarnemen. Daarnaast mag er geen andere bescherming van toepassing zijn of biedt deze onvoldoende bescherming.¹⁹⁸ De rechterlijke bescherming moet met andere woorden dus noodzakelijk zijn.¹⁹⁹

60 Zo heeft de vrederechter in Gent²⁰⁰ beslist in de omzetting naar een rechterlijke beschermingsmaatregel, nadat deze op de hoogte werd gebracht door een rusthuis van nalatigheid van een lasthebber. De lasthebber in casu betaalde niet alle de rusthuisfacturen en leverde geen inspanning tot kennisname van belangrijke briefwisseling, waaronder briefwisseling van gerechtsdeurwaarders. De lasthebber woonde bovendien in Duitsland en bezocht zijn moeder niet meer. De vrederechter heeft vastgesteld dat de belangen van de lastgever sterk in gedrang werden gebracht en heeft dan ook een rechterlijke beschermingsmaatregel bevolen.

61 Ook de vrederechter van Etterbeek²⁰¹ heeft beslist in de omzetting naar een rechterlijke beschermingsmaatregel in het belang van de lastgever. In casu waren de drie kinderen van de lastgever aangeduid als lasthebber. Eén van de kinderen gebruikte dit mandaat om zijn eigen belangen te verdedigen en maakte misbruik van deze positie in het beheer van de vennootschap van de lastgever. Rekening houdend met de aanhoudende familiale conflicten binnen het gezin, was het niet aangewezen om één van de kinderen aan te duiden als bewindvoerder. De vrederechter heeft bijgevolg een onafhankelijke bewindvoerder aangesteld in het belang van de lastgever. Indien er dus effectief sprake is van misbruik zal de vrederechter de lasthebbers ontslaan en een professionele bewindvoerder aanstellen. Daaropvolgend kunnen de nodige procedures worden opgestart waarvoor de lasthebber aansprakelijk is en kunnen er tevens de nodige schadevergoedingen worden gevraagd.²⁰²

4.2. Buitengerechtelijke- of gerechtelijke bescherming?

62 Autonomie, zelfbeschikking en noodzakelijkheid, zoals reeds vermeld zijn dit belangrijke kenmerken van de buitengerechtelijke bescherming. Maar is de zorgvolmacht altijd de beste manier om een (toekomstige) onbekwame te helpen? Vrederechters D. SCHEERS²⁰³ en D. DE GROOTE²⁰⁴ stellen dit namelijk in vraag.²⁰⁵ Ze zijn van mening dat de zorgvolmacht niets of niemand beschermt en wijzen op het grote belang van een rechterlijke bescherming. Een onbekwame zou enkel volledig beschermd kunnen worden via het bewind, doordat dit de enige

¹⁹⁷ D. SCHEERS en C. SCHEERS, "Bescherming van meerderjarige onbekwamen: op maat van de praktijk (Deel I)", *RW* 2018-19, nr. 39, 1524.; A. VAN DEN BROECK, "De buitengerechtelijke vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen in rechtsvergelijkend perspectief", *TEP* 2014, nr. 1, 95.

¹⁹⁸ Art. 492, eerste lid oud BW.; Vred. Oudenaarde 18 oktober 2021, *T.Vred.* 2022, afl. 5-6, 222.

¹⁹⁹ J. NOLF, "Vierde maar niet laatste hervorming van de wetgeving omtrent voorzorgvolmachten en bewindvoering", *VIP* 2019, nr. 3, 68-69.; A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. een rechtsvergelijkend onderzoek*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 270.

²⁰⁰ Vred. Gent (4^e k.) 20 december 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 289.

²⁰¹ Vred. Etterbeek 20 december 2018, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 243.

²⁰² T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 307.

²⁰³ Vrederechter te Kontich.

²⁰⁴ Vrederechter Oudenaarde.

²⁰⁵ D. SCHEERS en D. DE GROOTE, "De zorgvolmacht: boer pas op je kippen", *De Standaard*, 29 november 2018.

manier is om het zelfstandig handelen van deze personen te beletten. Een lastgever kan tijdens de uitvoering van de zorgvolmacht namelijk zelf nog handelingen stellen waardoor hij zijn eigen belangen in gevaar brengt.²⁰⁶

63 Het bewind gaat echter in tegen de kenmerken van de buitengerechtelijke bescherming en tegen het verlichten van de werklast van de vrederechters. D. SCHEERS en D. DE GROOTE leggen echter de nadruk op de horrorverhalen over misbruik, de gevallen waarbij het dus mis gaat. Vrederechter W. NIEWOLD heeft dan weer bevestigd dat de gevallen waarin misbruik effectief kan worden vastgesteld eerder beperkt zijn.²⁰⁷ Daarnaast leggen ze de nadruk op de praktische uitwerking van de zorgvolmacht.²⁰⁸ Drie kinderen die ten alle tijden gezamenlijk moeten handelen? Allemaal leuk en aardig, totdat ze een aangetekende brief niet kunnen afhalen zonder dat alle drie de lasthebbers deze ondertekenen. Deze problemen kunnen echter worden opgelost via een notariële zorgvolmacht. De notaris moet de partijen als adviserend en raadgevend persoon wijzen op de praktische uitwerking van de zorgvolmacht om een rechterlijke beschermingsmaatregel te voorkomen. In de praktijk worden er (bijna) nooit notariële zorgvolmachten opgesteld waarbij verschillende lasthebbers te allen tijde gezamenlijk moeten handelen. Daarnaast zal de notaris het nodige advies geven om bepaalde controlemechanismen in te bouwen. Misschien kan het zelfs aangewezen om bepaalde controlemechanismen wettelijk te verplichten?²⁰⁹ Het aanduiden van een vertrouwenspersoon kan bijvoorbeeld verplicht worden wanneer er maar één lasthebber wordt aangeduid of de wet kan een verplichting opleggen om een minimale boekhouding bij te houden. Op deze manier moet er ook altijd een controlesysteem worden ingebouwd bij onderhandse lastgevingen.

64 Vrederechters D. SCHEERS en D. DE GROOTE hebben echter wel gelijk. Er zijn gevallen waarbij een rechterlijke maatregel nodig is door misbruik of een onpraktische uitwerking. Maar dit betekent niet dat de zorgvolmacht voor iedereen moet worden uitgesloten. Wanneer er een sterk vertrouwen is tussen de partijen, is een rechterlijke bescherming in eerste instantie niet nodig. De partijen kunnen door advies van de notaris een zorgvolmacht uitwerken die op maat is van het volledige gezin. Hierbij kunnen er voldoende controlemechanismen worden ingebouwd, rekening houdend met de praktische uitwerking van de lastgeving. Indien er een vermoeden is van misbruik, kan er nog altijd een alarmbelprocedure worden opgestart. Bij een te klein sociaal netwerk of wantrouwen tussen partijen is een bewind natuurlijk wel aangeraden.²¹⁰

---

²⁰⁶ Ook vrederechter W. NIEWOLD heeft dit in de praktijk al meegemaakt; W. NIEWOLD, "Hoofdstuk III. Welke ervaringen hebben vrederechters met zorgvolmachten?", in C. DECLERCK en W. PINTENS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 338.

²⁰⁷ W. NIEWOLD, "Hoofdstuk III. Welke ervaringen hebben vrederechters met zorgvolmachten?", in C. DECLERCK en W. PINTENS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 336-337.

²⁰⁸ Zie ook W. NIEWOLD, "Hoofdstuk III. Welke ervaringen hebben vrederechters met zorgvolmachten?", in C. DECLERCK en W. PINTENS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 338.

²⁰⁹ T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 323.

²¹⁰ *Supra* nr. 20.

CONCLUSIE

65 De zorgvolmacht is een zeer handig instrument waarmee burgers zelf regelingen kunnen treffen omtrent het beheer van hun goederen en de persoon, voor het geval ze hier later zelf niet meer toe in staat zouden zijn. Kenmerkend hieraan is de autonomie en zelfbeschikking van personen. Het was voor de wetgevers echter een grote uitdaging om een evenwicht te zoeken tussen de eerbied voor autonomie van personen en de bescherming tegen de negatieve effecten en misbruiken die zouden kunnen ontstaan. De bepalingen die in de zorgvolmacht dienen te worden opgenomen zijn namelijk volledig afhankelijk van de persoonlijke noden van elk individu, waardoor de wetgever niet zomaar verregaande verplichtingen kan opleggen.²¹¹ Daarnaast was het de bedoeling om de werklast van de vrederechters te verlichten. Om deze reden is er dan ook geen preventieve rechterlijke controle in het kader van de buitengerechterlijke bescherming.

66 Door de beperkte preventieve bescherming door de wetgever en het gebrek aan preventieve rechterlijke controle is het dan ook belangrijk dat de lastgever zelf een controlesysteem uitwerkt in de lastgevingsovereenkomst.²¹² Hoe dit controlesysteem eruit ziet is volledig persoonsgebonden, waarbij de clausules die in de zorgvolmacht kunnen worden opgenomen oneindig zijn. Er dient hierbij rekening dient te worden gehouden met het vermogen en de persoon van de lastgever. Zowel tussen de lasthebbers onderling als via de aanduiding van een vertrouwenspersoon kan men een intern controlesysteem inbouwen. Indien er maar één lasthebber wordt aangesteld, is de aanstelling van een vertrouwenspersoon essentieel. Indien er meerdere lasthebbers worden aangesteld, kan de lastgever dan weer bepalen als deze afzonderlijk, gezamenlijk, subsidiair of concurrerend moeten optreden. Er kan bovendien ook een beperking van de individuele bevoegdheid worden vastgelegd. Daarnaast is het mogelijk om bepaalde verplichtingen op te leggen zoals het bijhouden van een minimale boekhouding. Vanuit de contractsvrijheid kunnen de bevoegdheden van de lasthebber volledig vrij worden bepaald en kunnen er ook weer specifieke controlemechanismen worden bedongen. Zo kunnen daden van beschikking afhankelijk worden gemaakt aan de criteria van noodzakelijkheid en/of nuttigheid²¹³ of kan er worden bedongen dat er een voorafgaande toestemming is vereist van bepaalde personen.

67 Een zorgvolmacht kan zowel onderhands als notarieel worden opgesteld. In sommige gevallen is het zelfs vereist om een notariële lastgeving op te stellen. De tussenkomst van de notaris is echter niet te onderschatten. Er is namelijk een dubbele notariële controle wanneer er sprake is van een notariële zorgvolmacht. Bij het opstellen van de lastgeving zal de notaris de bekwaamheid en de vrije wil van de lastgever nagaan. Bovendien zal hij ervoor zorgen dat de lastgeving correct en evenwichtig wordt opgesteld aan de hand van zijn ervaring. Hij zal hierbij de noden van de lastgever in acht nemen, terwijl hij een correct controlesysteem inbouwt. Daarnaast is er geen risico op antedatering, vervalsingen, betwistingen of eventuele aanvullingen van de overeenkomst. Ook bij het verlijden van een notariële akte heeft de notaris een belangrijke rol. Hij zal namelijk nagaan als de lasthebber effectief mag optreden en hij zal alle voorwaarden van de zorgvolmacht nauwkeurig nagaan om te zorgen dat alle modaliteiten worden nageleefd.

---

²¹¹ A. VAN DEN BROECK, *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. een rechtsvergelijkend onderzoek*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 8.

²¹² T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 317.

²¹³ C. DE WULF, "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 273.

68 Vertrouwen is en blijft echter de belangrijkste vereiste van een goed werkende lastgeving, alsook transparantie en communicatie tussen partijen.²¹⁴ Het is belangrijk om te onthouden dat het opnemen van (te veel) controlemechanismen ook een blijk van wantrouwen kan geven. Een lasthebber wordt in principe gekozen omwille van de vertrouwensband met de lastgever.²¹⁵ Het is dus noodzakelijk om een correct evenwicht te vinden tussen het vertrouwen en het inbouwen van controlemechanismen. Daarnaast is het van belang om te allen tijde rekening te houden met de praktische uitwerking van de zorgvolmacht. Indien de uitwerking van de lastgeving onmogelijk is, zal de vrederechter toch moeten tussenkomen. Dit is doorgaans niet de bedoeling van de partijen. Indien er toch problemen zouden opduiken bij de uitwerking hiervan, kan er nog altijd een alarmbelprocedure worden opgestart bij de vrederechter.²¹⁶ De rechter zal dan alle aspecten van de zorgvolmacht evalueren en indien nodig kan hij deze geheel of gedeeltelijk vervangen door een rechterlijke beschermingsmaatregel die de belangen van de lastgever beter dient.

---

²¹⁴ M. HENDRIKX, "Wat zijn de ervaringen met zorgvolmachten in de notariële praktijk?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 331.

²¹⁵ T. WUYTS, "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in C. DECLERCK, W. PINTENS en J. BIESMANS (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 307.

²¹⁶ Art. 490/2, §2 oud BW.

BIBLIOGRAFIE

Wetgeving

Recommendation CM/Rec(2009)11 of the Committee of Ministers to member states on principles concerning continuing powers of attorney and advanced directives of incapacity.

Het nieuw Burgerlijk Wetboek van 13 april 2019, *BS* 14 mei 2019.

Wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen betreffende justitie, *BS* 31 december 2018, 106560.

Wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, *BS* 14 juni 2013, 38132.

Wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, *BS* 26 september 2002, 43719.

Het Gerechtelijk Wetboek van 10 oktober 1067, *BS* 31 oktober 1967, 11360.

Het oud Burgerlijk Wetboek van 21 maart 1804, *BS* 3 september 1807.

Wet van 16 maart 1803 van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, *BS* 16 maart 1803.

KB van 31 augustus 2014 houdende vaststelling van de regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het centraal register van lastgevingsovereenkomsten met het oog op het regelen van een buitengerechtelijke bescherming en van het centraal register van verklaringen betreffende de aanwijzing van een bewindvoerder of vertrouwenspersoon, *BS* 2 september 2014, 65368.

Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2018-19, nr. 54-3303/8, p. 157.

Verslag Kamer I, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 53-1009/10, p. 389.

Toelichting bij het wetsvoorstel, *Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-1009/001, p. 141.

Rechtspraak

GwH 17 mei 2018, nr. 58/2018, *BS* 12 november 2018, 86802.

Cass. 16 februari 2012, AR F.11.0028.N., *RW* 2013-14, afl. 7, 261.

Cass. 18 maart 2004, AR C.02.0249.N., *RW* 2004-5, afl. 8, 303.

Vred. Oudenaarde 18 oktober 2021, *T.Vred.* 2022, afl. 5-6, 222.

Vred. Izegem 27 april 2021, *T.Not.* 2022, nr. 5, 484-495.

Vred. Vorst 8 oktober 2020, *T.Vred.* 2021, afl. 5-6, 245.

Vred. Gent (4^e k.) 20 december 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 289.

Vred. Oudenaarde 28 november 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 315.

Vred. Gent (4^e k.) 27 november 2019, *T.Vred.* 2020, afl. 5-6, 290.

Vred. Tubize 7 februari 2019, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 254.

Vred. Antwerpen (2e k.) 29 januari 2019, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 266.

Vred. Antwerpen (2^e k.) 31 mei 2018, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 258.

Vred. Etterbeek 20 december 2018, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 243.

Vred. Antwerpen (2^e k.) 1 februari 2018, *T.Vred.* 2019, afl. 5-6, 261.

Vred. Aalst (1^e k.) 11 oktober 2017, *T.Vred.* 2018, afl. 9-10, 480.

Vred. Kraainem 25 april 2017, *T.Vred.* 2017, afl. 9-10, 460.

Vred. Westerlo 19 oktober 2015, *T.Vred.* 2018, afl. 9-10, 467.

Rechtsleer

BAEL, J., "De buitengerechtelijke bescherming: een overzicht met aandacht voor een aantal discussiepunten in de rechtsleer en met een voorstel van een aantal modellen" in BAEL, J., (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 28*, Brugge, die Keure, 2016, nr. 11, 177-299.

BAEL, J., "Het verbod van bedingen betreffende toekomstige nalatenschappen in het nieuwe erfrecht", in BAEL, J., BARBAIX, R. en CASMAN, H. (eds.), *Rechtskroniek voor het notariaat – Deel 31*, Brugge, Die Keure, 2017, p. 299.

BAEL, J. en BLOMME C., "Aan welke voorwaarden moet een volmacht to schenken voldoen wanneer die is opgenomen in een zorgvolmacht?", in DECLERCK, C., DRAYE, M., FOUBERT, P. en VAN DE VELDE, E. (eds.), *Huldeboek Nan Torfs, perspectieven op familie en vermogen*, Brugge, Die Keure, 2021, 271-319.

BARBAIX, R., "Actuele ontwikkelingen familiaal vermogensrecht 2013", in BARBAIX, R. en CARETTE, N. (eds.), *Tendensen Vermogensrecht*, Mortsel, Intersentia, 2014, 37.

CASTELIJN, C., "Enkele notariële bedenkingen inzake de redactie van de lastgevingsovereenkomst inhoudende een buitengerechtelijke bescherming", in ALOFS, E., CASMAN, H. en VAN DEN BOSSCHE, A. (eds.), *Liber Amicorum André Michielsen*, Mechelen, Kluwer, 2015, 259-296.

CASTELIJN, C. en DIERYNCK, J., *Vermogensplanning voor en door beschermde personen*, Mortsel, Intersentia, 2014, p. 251.

COOREMAN, K. en VAN GOETHEM, L., "De zorgvolmacht: het totaalpakket", *BN* 2019, nr. 4, 132-136.

DANDOY, N., "La conclusion et la mise en oeuvre du mandat extrajudiciaire", in SOSSON, J. (ed.), *La protection extrajudiciaire et judiciaire des majeurs vulnérables*, Brussel, Larcier, 2021, 81-140.

DE BIE, D. en PINTENS, W., "Een model van lastgeving voor de buitengerechtelijke bescherming van wilsonbekwamen.", *T.Not.* 2020, nr. 29, 353-378.

DECLERCK, C., CASSIERS, A. en DEBROUX, K., 'Familierechtelijke aspecten van het hervormde erfrecht', *T.FAM* 2018, nr. 10, 265-266.

DE FEYTER, L. en DE NOLF, E., "Enkele praktische aandachtspunten bij de redactie van een zorgvolmacht, in het bijzonder in relatie met de Belgische bancaire instellingen", *VIP* 2017, nr. 3, 11.

DE NOLF, E., "De volmacht in het kader van de buitengerechtelijke bescherming van onbekwamen: welke mogelijkheden biedt de nieuwe wet inzake successieplanning?" *Nieuwsbrief Notariaat* 2014, nr. 18, 1-8.

DE NOLF, E. en EVERTS, E., "De nieuwe regeling inzake onbekwaamheid: kunnen meerderjarige wilsonbekwamen een huwelijkscontract aangaan, schenken en testeren?", *Not.Fisc.M.* 2014, nr. 7, 158.

DESMET, K. en LAUWERS, N. (eds.), *Vermogensplanning en het praktische nut van erfovereenkomsten*, Morsel, Intersentia, 2021, p. 212.

DE WULF, C., "De nieuwe wettelijke regeling inzake beschermde personen. De wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus", *T.Not.* 2013, nr. 5, 255-326.

DE WULF, C., "Het oude en het nieuwe recht in verband met de bruikbaarheid van volmachten wanneer de lastgever feitelijk wilsonbekwaam is geworden", *T.Not.* 2015, nr. 2, 81-109.

DEWULF, C., "Hoofdstuk 1 – Wijzigingen in verband met de bekwaamheidsvereisten van minderjarigen en meerderjarige beschermde personen", in DE WULF, C. (ed.), *De erfwet van 31 juli 2017 – Een algemeen overzicht met modellen voor de praktijk*, Brugge, Die Keure, 2017, 210-215.

ELSERMANS, R., "Daden van beschikking in een zorgvolmacht: uitdrukkelijk of bijzonder?", in VLANOT BY FEDNOT (eds.), *Vlanot Jaarboek 2019*, Morsel, Intersentia, 2020, 59-80.

GEELHAND DE MERXEM, N., "De beschermde personen en successieplanning: wat biedt de nieuwe wet?", *TEP* 2014, nr. 1, 16-61.

HENDRIKX, M., "Wat zijn de ervaringen met zorgvolmachten in de notariële praktijk?", in DECLERCK, C., PINTENS, W. en BIESMANS, J. (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 325-334.

LABEEUW, N. en LONGERSTAY, S., "De globale en punctuele erfovereenkomsten", *BV* 2017, nr. 4, 184-198.

LEDAIN, F., "Het mandaat van buitengerechtelijke bescherming als instrument voor successieplanning", *FISCWEEK* 2019, nr. 82, 4-5.

MACALUSO, P., "Titel 2 – Buitengerechtelijke bescherming – Model van zorgvolmacht plus" in SWENNEN, F. en WUYTS, T., (eds.), *Beschermde personen in recht en praktijk*, Brussel, Larcier, 2020, 71-82.

MASSCHELEIN, M., *Schenking bij notariële akte.*, Brussel, Larcier, 2007, p. 309.

MOSELMANS, S. en VAN THIENEN, A., "Deel 5. Onbekwaamheid – de goederen", in SENAËVE, P., SWENNEN, F. en VERSCHULDEN, G. (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 71-138.

MOSELMANS, S. en VAN THIENEN, A., "Hoofdstuk II. Bescherming", in BOONE, I. en DECLERCK, C. (eds.), *Actualia Familierecht 2014 – 2015*, Brugge, Die Keure, 2015, 85-86.

NIEWOLD, W., "Hoofdstuk III. Welke ervaringen hebben vrederechters met zorgvolmachten?", in DECLERCK, C. en PINTENS, W. (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 335-342.

NOLF, J., "Buitengerechtelijke bescherming: uw betere bescherming", *VIP* 2016, nr. 1, 31-33.

NOLF, J., *Kwetsbaren in het nieuwe recht. Bescherming met of zonder rechter. Het nieuwe menu à la carte vanaf 1 september 2014*, Kortrijk, UGA, p. 94.

NOLF, J., *Kwetsbaren in het nieuwe recht. De nieuwe bewindvoering: de juridische bescherming van alle kwetsbare minderjarigen*, Heule, INNI Publishers, 2014, p. 411.

NOLF, J., "Vierde maar niet laatste hervorming van de wetgeving omtrent voorzorgvolmachten en bewindvoering", *VIP* 2019, nr. 3, 67-72.

PINTENS, W. en DEBIE, D., "Een model van lastgeving voor de buitengerechtelijke bescherming van wilsonbekwamen", *T.Not.* 2020, 5, p. 376.

RENIERS, J., "De verbintenis tot rekenschap en verantwoording van de lasthebbers in familiecontext: koorddansen tussen autonomie en bescherming van de lastgever", *T.Not.* 2023, 163-188.

ROTTHIER, K., *Bewind over meerderjarige onbekwamen. Handleiding voor de familiebewindvoerder*, Intersentia, Antwerpen, 2014, p. 214.

ROTTHIER, K., "De nieuwe wet tot hervorming van het statuut van onbekwamen: Een overzicht vanuit vogelperspectief", *Not.Fisc.M.* 2013/7, 182-203.

SCHEERS, D. en SCHEERS, C., "Bescherming van meerderjarige onbekwamen: op maat van de praktijk (Deel I)", *RW* 2018-19, nr. 39, 1522-1532.

SCHEERS, D. en WUYTS, T., 'Hoofdstuk 2. Buitengerechtelijke bescherming', in SCHEERS, D. en WUYTS, T. (eds.), *De vrederechter en het bewind*, Mortsel, Intersentia, 2014, 3-6.

SWENNEN, F., "De meerderjarige beschermde personen (Deel I)", *RWE* 2013-14, nr. 15, 563-576.

TACK, F., "De zorgvolmacht vanaf 1/3/2019: uitbreiding van de mogelijkheden", *BN* 2019, nr. 1, 39-40.

VAN DEN BROECK, A., "De buitengerechtelijke vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen in rechtsvergelijkend perspectief", *TEP* 2014, nr. 1, 74-99.

VAN DEN BROECK, A., *Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving*, Mortsel, Intersentia, 2014, p. 370.

VAN DEN BOSSCHE, A., noot onder Vred. Izegem 27 april 2021, *T.Not* 2022, nr. 5, 493.

VAN DEN BUSSCHE, N., *100 vragen en antwoorden inzake bewindvoering*, Brugge, Die Keure, 2019, 31.

VAN MOERKERCKE, A., "De zorgvolmacht: hoe gedetailleerd moet dat zijn?", *VIP* 2019, nr. 3, 14-19.

VAN TRICHT, J., "De notaris: een vertrouwenspersoon? Wat wil dit anno 2023 nog zeggen?" in DE WULF, C., OP DE BEECK, M. en VERSTRAETE, J. (eds.), *Liber Amicorum Aloïs Van den Bossche*, Brugge, Die Keure, 2019, 393-410.

VERBEKE, A., "De notaris is van ons allemaal", in ALOFS, E., CASMAN, H. en VAN DEN BOSSCHE, A. (eds.), *Liber Amicorum André Michielsen*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2015, 715-725.

VERBEKE, A. en VERDICKT, B. (eds.), *Handboek Estate Planning II: Erfrecht en Giften*, Brussel, Intersentia, 2021, p. 1280.

VERSCHELDEN, G. (ed.), *Handboek Belgisch Personen-, familie- en relatievermogensrecht*, Brugge, Die Keure, 2021, p. 1144.

VERSTRAETE, J., "Krijtlijnen voor de zorgvolmacht" in DEWULF, C., OP DE BEECK, M. en VERSTRAETE J. (eds.), *Liber Amicorum Aloïs Van den Bossche*, Brugge, Die Keure, 2019, 163-193.

WEYTS, L., "De notaris is geen gewone derde bij het gebruik van een zorgvolmacht", in DANDOY, N., SOSSON, J., TAINMONT, F. en WILLEMS, G. (eds.), *Individu, Famille et Etat: Réflexions sur le sens du droit de la personne, de la famille et de son patrimoine*, Brussel, Larcier, 2022, 259-268.

WUYTS, T., *Bewind en zorgvolmachten anno 2019: de regelingen inzake onbekwaamheid en voorzorg na de wet van 21 december 2019 houdende diverse bepalingen betreffende justitie en de wet van 10 maart 2019 tot tenuitvoerlegging van het Verdrag van 's-Gravenhage van 13 januari 2000 inzake de internationale bescherming van volwassenen*, Mechelen, Kluwer, 2019, p. 697.

WUYTS, T., "Buitengerechtelijke bescherming", in ROTTHIER, K., WUYTS, T., VAN DEN EENDEN, E. en BOGAERT, J. (eds.), *Handboek bescherming wilsonbekwamen. Zorgvolmacht en bewind na de wet van 21 december 2018*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 47-101.

WUYTS, T., "Een buitengerechtelijke bescherming geniet voorrang op een rechterlijke bescherming zelfs bij ruzie binnen de familie" (noot onder Vred. Lennik 21 juni 2017), *T.FAM* 2020, nr. 2-3, 88-91.

WUYTS, T., "Hoofdstuk X. Opent de nieuwe wet over het bewind nieuwe mogelijkheden inzake familiaal vermogensbeheer?", in DECLERCK, C., PINTENS, W. en ALLAERTS, V. (eds.), *Patrimonium 2014*, Brugge, Die Keure, p. 393.

WUYTS, T., "Wat verandert er na de wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen betreffende justitie op het vlak van zorgvolmachten, giften en wilsverklaringen in de materie van de wilsonbekwamen?" in PINTENS, W. en DECLERCK, C. (eds.), *Patrimonium 2019*, Brugge, Die Keure, 2019, 125-148.

WUYTS, T., "Zorgvolmachten: een zegen of een vloek?", in DECLERCK, C., PINTENS, W. en BIESMANS, J. (eds.), *Patrimonium 2020*, Brugge, Die Keure, 2020, 235-323.

WYLLEMAN, A., "Deel 3. Buitengerechtelijke bescherming", in SENAËVE, P., SWENNEN, F., en VERSCHULDEN, G. (eds.), *Meerderjarige beschermde personen*, Brugge, Die Keure, 2014, 23-48.

WYLLEMAN, A., "Het bewind: enig nieuw beschermingsstatuut voor meerderjarige onbekwamen", in WYLLEMAN, A., DE SCHRIJVER, L. en WILLEMOT, C. (eds.), *Rechtskroniek voor het Notariaat – Deel 23*, Brugge, Die Keure, 2013, 105-142.

Overige bronnen

BAEL, J., "Algemeen model volmacht buitengerechtelijke bescherming", *e-notariaat*, 10 december 2018, p. 24.

BAEL, J., "Bijlage A: Clausules op te nemen in een volmacht buitengerechtelijke bescherming indien men wenst dat er schenkingen kunnen worden gedaan", *e-notariaat*, 10 december 2018, p. 2.

FEDNOT, *150.000 Vlamingen verleenden al een zorgvolmacht*, <https://www.notaris.be/nieuws-pers/detail/150-000-vlamingen-verleenden-al-een-zorgvolmacht> (consultatie 1 mei 2023).

FEDNOT, *De vertrouwenspersoon in de zorgvolmacht*, <https://www.notaris.be/nieuws-pers/detail/de-vertrouwenspersoon-in-de-zorgvolmacht> (consultatie 2 april 2023).

FEDNOT, *Iemand die het voor je opneemt wanneer je zelf niet meer kan: de vertrouwenspersoon in de zorgvolmacht*, <https://www.notaris.be/nieuws-pers/detail/iemand-die-het-voor-je-opneemt-wanneer-ijj-het-niet-meer-kan-de-vertrouwenspersoon-in-de-zorgvolmacht> (consultatie 2 april 2023).

FEDNOT, *Steeds meer Belgen sluiten een zorgvolmacht af*, <https://www.notaris.be/nieuws-pers/detail/steeds-meer-belgen-sluiten-een-zorgvolmacht-af> (consultatie 1 mei 2023).

SCHEERS, D. en DE GROOTE, D., "De zorgvolmacht: boer pas op je kippen", *De Standaard*, 29 november 2018.

BIJLAGE 1: MODEL WEDERKERIGE ZORGVOLMACHT 'CLERCX, BÖSE EN VAN DER WEIJ, GEASSOCIEERDE NOTARISSEN'

Het jaar tweeduizend drieëntwintig;

Heden op ##;

Voor mij, ##, notaris met standplaats te Genk, in het kantoor;

IS VERSCHENEN:

De heer ##, geboren te ## op ##, ingeschreven in het Rijksregister onder nummer ##, en zijn echtgenote, mevrouw ##, geboren te ## op ##, ingeschreven in het Rijksregister onder nummer ##, samenwonende te ##.

Gehuwd te ## op ## onder het ##stelsel#

Hierna "de lastgevers" of elk afzonderlijk "de lastgever" genoemd.

BEVOEGDHEIDSVERKLARING

1) De lastgevers verklaren wilsbekwame meerderjarigen te zijn.

2) De lastgevers verklaren dat voor hen, tot op heden, geen enkele beschermingsmaatregel, zoals bedoeld in artikel 492/1 van het oud Burgerlijk Wetboek, werd getroffen.

RECHTSKEUZE – BELGISCH RECHT

De lastgevers, gebruik makend van de bevoegdheid van artikel 15 van het Haags Verdrag van dertien januari tweeduizend inzake de internationale bescherming van volwassenen, kiezen voor de toepassing van het Belgisch recht op onderhavige zorgvolmacht.

De lastgevers zijn bevoegd deze keuze te maken omdat hij/zij de Belgische nationaliteit bezitten op het moment van het uitoefenen van hun rechtskeuze.

OVEREENKOMST VAN LASTGEVING EN BEHEER

De heer ## en mevrouw ##, beiden voornoemd, verklaren vervolgens elkaar **wederzijds als lasthebber** en als beheerder van zijn of haar **vermogen én persoon** aan te stellen, als volgt:

- de heer ## duidt als lasthebber aan mevrouw ##;

- mevrouw ## duidt als lasthebber aan de heer ##;

Hierna elk afzonderlijk genoemd "de lasthebber".

Zij verklaren beiden deze wederzijdse opdracht te aanvaarden en te zullen uitvoeren op de wijze zoals hierna bepaald.

Onderhavige overeenkomst heeft tot doel, in overeenstemming met de artikelen 489 en volgende van het oud Burgerlijk Wetboek, een buitengerechtelijke bescherming tot stand te brengen wanneer een lastgever, in de toekomst, niet meer in staat zou zijn om zonder bijstand of beschermingsmaatregel zijn/haar belangen van vermogensrechtelijke aard zelf naar behoren waar te nemen.

Elk der lasthebbers zal, naar best vermogen, het beheer waarnemen van de goederen én van de persoon van de lastgever. In het raam van de hem/haar toevertrouwde opdracht mag de lasthebber alle hierna vermelde handelingen stellen, zoals hierna bepaald.

INWERKINGTREDING EN OPTREDEN VAN DE LASTHEBBER

Inwerkingtreding van de lastgeving

Onderhavige lastgeving is – zoals gezegd - bedoeld als buitengerechtelijke beschermingsmaatregel; de respectieve lasthebbers mogen bijgevolg slechts optreden in naam en voor rekening van hun **lastgever** nadat is komen vast te staan dat deze **niet meer in staat** is om, zonder bijstand of andere beschermingsmaatregel, **zijn belangen van vermogensrechtelijke of persoonsrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen** in de zin van artikel 488/1 van het oud Burgerlijk Wetboek of zich in staat van verkwisting bevindt zoals bedoeld in artikel 488/2 van het oud Burgerlijk Wetboek.

De **toestand van wilsonbekwaamheid** zal éénmalig vastgesteld worden op grond van een (1) **geneeskundig verslag** opgesteld door de geneesheer die op dat ogenblik als **behandelende geneesheer van de betrokken lastgever fungeert**.

Dit geneeskundig verslag zal door de lasthebber op een vertrouwelijke wijze bewaard worden. Het zal worden voorgelegd wanneer dit in rechte wordt bevolen.

Ten aanzien van derden en tussenkomen de notarissen zal de lasthebber **niet** het bewijs moeten voorleggen dat aan bovenvermelde verplichting is voldaan.

Hoewel onderhavige lastgeving bedoeld is als buitengerechtigde beschermingsmaatregel met name om te voorzien in het beheer van het vermogen van de lastgever wanneer zijzelf in de toekomst niet meer in staat zou zijn, haar belangen van vermogensrechtelijke aard zelfstandig waar te nemen, komen de comparanten overeen dat deze lastgeving vanaf heden mag aangewend worden en dat de lasthebber met ingang van heden het beheer mag waarnemen van het vermogen van de lastgever en in haar naam en voor haar rekening de hierna bepaalde rechtshandelingen mag verrichten. De overeenkomst treedt dus **onmiddellijk** in werking en de lasthebbers mogen dadelijk optreden in naam en voor rekening van de lastgever, zonder dat dient vastgesteld te worden dat de lastgever omwille van haar gezondheidstoestand niet meer in staat is haar vermogen zelf te beheren.

Ten aanzien van derden en optredende notarissen moet de lasthebber geen enkel bewijs leveren. Het optreden van de lasthebber in naam en voor rekening van de lastgever op grond van onderhavige volmacht die geregistreerd werd in het centraal register is op zich een voldoende bewijs daarvoor.

Optreden van de lasthebber

De lasthebber heeft de macht om **alleen en afzonderlijk** op te treden bij alle handelingen die betrekking hebben op de goederen van de lastgever, zowel voor de hierna vermelde daden van beheer, alsook voor de hierna vermelde daden van beschikking, ongeacht het bedrag dat deze handelingen vertegenwoordigen en alle handelingen die betrekking hebben op de daden van de persoon van de lastgever, telkens met de macht tot indeplaatsstelling.

AANDUIDING OPVOLGENDE LASTHEBBER(S)

Voor het geval een lasthebber de hem/haar toevertrouwde taken niet langer kan of wenst waar te nemen, verklaren de lastgevers hierbij aan te stellen als **opvolgende lasthebbers**, die dezelfde bevoegdheden, rechten en plichten toegewezen krijgen als deze die in onderhavige akte aan de lasthebber worden toegewezen, mits eventueel verder in deze opgenomen beperkingen:

- 1) ##
- 2) ##
- 3) ##

Hierna samen genoemd “*de opvolgende lasthebbers*”;

Inwerkingtreding

De opvolgende lasthebbers mogen slechts optreden in naam en voor rekening van een lastgever nadat is komen vast te staan dat de **lastgever niet meer in staat** is om zonder bijstand of andere beschermingsmaatregel **zijn/haar belangen van vermogensrechtelijke of persoonsrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen** in de zin van artikel 488/1 van het oud Burgerlijk Wetboek of zich in staat van verkwisting bevindt zoals bedoeld in artikel 488/2 van het oud Burgerlijk Wetboek **én de lasthebber zich in een zelfde toestand bevindt, dan wel vooroverleden is of de wil te kennen heeft gegeven de lastgeving niet langer te willen of kunnen uitoefenen.**

De **toestand van wilsonbekwaamheid** zal éénmalig vastgesteld worden op grond van een (1) **geneeskundig verslag** opgesteld door de geneesheer die op dat ogenblik als **behandelende geneesheer van de lastgever, respectievelijk van de lasthebber fungeert.**

Deze geneeskundige verslagen zullen door de opvolgende lasthebbers op een vertrouwelijke wijze bewaard worden. Zij zullen worden voorgelegd wanneer dit in rechte wordt bevolen.

Indien de lasthebber de hem/haar toevertrouwde taken **niet langer wenst waar te nemen**, dan zal dit moeten blijken uit een door de lasthebber **volledig handgeschreven, ondertekende en gedagtekende verklaring.**

Ten aanzien van derden en tussenkomen de notarissen zullen de opvolgende lasthebbers het bewijs moeten leveren dat aan bovenvermelde verplichtingen is voldaan.

Gezamenlijk of afzonderlijk optreden van de opvolgende lasthebbers

Het **afzonderlijk** optreden van één opvolgende lasthebber is voldoende **voor alle verbintenissen en betalingen (afzonderlijk of in samenhang) tot een bedrag van # euro nul cent (€ #,00) op maandbasis**, alle belastingen en taksen inbegrepen, jaarlijks te indexeren volgens de consumptie-prijsindex waarbij het nieuw bekomen bedrag wordt bekomen door het basisbedrag te

vermenigvuldigen met het nieuwe indexcijfer gedeeld door het aanvangsindexcijfer. Het aanvangsindexcijfer is dat van de maand voorafgaand aan de ondertekening van deze akte. Het nieuwe indexcijfer is dat van de maand voorafgaand aan de betrokken handeling.

De opvolgende lasthebbers zullen gezamenlijk moeten handelen voor alle beslissingen en rechtshandelingen met een financiële draagwijdte die het referentiebedrag van # euro (€ #,00) overschrijden.

Voormelde beperking van de individuele bevoegdheid van de opvolgende lasthebbers heeft alleen een interne werking tussen de lastgever en de lasthebbers.

Het niet-naleven van voormelde beperking kan niet worden ingeroepen ten aanzien van derden, een wederpartij of een openbaar ambtenaar, en kan geen aanleiding geven tot nietigverklaring van de rechtshandeling noch enige vorm van schadevergoeding lastens derden.

De lasthebber kan wel aansprakelijk worden gesteld voor het niet-naleven van voormelde beperkingen.

De opvolgende lasthebbers zullen elkaar minstens tweemaal per jaar informeren over de in het kader van deze volmacht gestelde handelingen.

Indien de opvolgende lasthebbers het onderling oneens zijn met het oog op een bepaalde handeling, zal het meningsverschil worden voorgelegd aan een derde die de opvolgende lasthebbers gezamenlijk zullen aanstellen. Indien er geen akkoord kan bereikt worden met betrekking tot de aan te stellen derde, zal het geschil beslecht worden overeenkomstig de bepalingen in artikel 490/2 §1, 6de lid van het Burgerlijk Wetboek.

Indien één van de opvolgende lasthebbers overleden is, niet langer handelings- of wilsbekwaam is (hetgeen zal blijken uit één (1) geneeskundig verslag) of de hem/haar toevertrouwde taken niet langer wil waarnemen (hetgeen zal blijken uit een door de opvolgende lasthebber volledig handgeschreven, ondertekende en gedagtekende verklaring), dan zullen de overblijvende opvolgende lasthebbers de opgedragen taken verder behartigen en -indien er slechts één lasthebber overblijft - alle machten ALLEEN kunnen uitoefenen.

AANDUIDING VAN EEN LASTHEBBER AD HOC

1. Indien naar aanleiding van een verrichting zoals hierna voorzien, een tegenstrijdigheid van belangen zou kunnen ontstaan tussen een (opvolgend) lasthebber en lastgever, zal het optreden van een lasthebber ad hoc vereist zijn. De lasthebber ad hoc zal over dezelfde bevoegdheden beschikken als de lasthebber teneinde de betrokken verrichting te kunnen stellen. Telkens waar de lasthebber vermeld wordt, dient verstaan te worden dat in voorkomend geval de lasthebber ad hoc kan bedoeld zijn.

2. In het geval van **tegenstrijdigheid van belangen tussen de lastgever en de lasthebber**, dan worden de **opvolgende lasthebbers**, aangeduid als lasthebbers ad hoc, hierbij **steeds gezamenlijk optredend**, behoudens in geval van vooroverlijden of onbekwaamheid (hetgeen zal blijken uit één (1) geneeskundig verslag) van één van hen, in welk geval het optreden van de overblijvende van hen volstaat.

3. In het geval van **tegenstrijdigheid van belangen tussen de lastgever en één van de opvolgende lasthebbers**, dan zal de andere opvolgende lasthebber de rechtshandeling alleen kunnen stellen.

4. In het geval van **tegenstrijdigheid van belangen tussen de lastgever en alle opvolgende lasthebbers**, verklaren de lastgevers thans reeds als lasthebbers ad hoc, met de macht om afzonderlijk op te treden, aan te stellen:

-alle medewerkers van de 'Clercx, Böse & van der Weij, geassocieerde notarissen'.

Indien geen der hoger aangestelde lasthebbers ad hoc wil of kan optreden, dan zal aan de vrederechter van de woonplaats van de volmachtgever (s) gevraagd worden om een lasthebber ad hoc aan te duiden. Deze lasthebber ad hoc heeft dan dezelfde bevoegdheden en machten als de lasthebber, zij het dat deze beperkt zijn tot de handelingen waar er zich een potentiële belangentegenstelling dreigt voor te doen.

OPDRACHTEN EN MACHTEN VAN DE (OPVOLGENDE) LASTHEBBERS De lastgevers geven een zo ruim mogelijke volmacht aan de lasthebbers, waarbij aan de opvolgende lasthebbers dezelfde opdrachten worden toegekend als aan de lasthebbers mits de hoger aangehaalde beperkingen opgenomen onder de titel 'Gezamenlijk of afzonderlijk optreden' van de opvolgende lasthebbers. In het kader van de hen toevertrouwde opdracht mogen de lasthebbers volgende handelingen stellen, zonder dat deze opsomming als limitatief beschouwd mag worden:

I. DADEN VAN VERTEGENWOORDIGING DIE BETREKKING HEBBEN OP DE GOEDEREN VAN DE VOLMACHTGEVER

A. Daden van beheer

1. Pensioenen en andere vergoedingen

Alle betalingen van pensioenen uit te keren door openbare en privé-instellingen evenals renten, mutualiteitsvergoedingen, vergoedingen van rijksdienst voor ziekte en invaliditeit, vergoedingen uit te betalen door verzekeringsmaatschappijen, ontvangen en daarvoor geldige kwijting geven.

Met alle openbare en private instellingen de plaats, termijn en wijze van alle voormelde betalingen van pensioenen, renten en andere vergoedingen overeenkomen.

2. Inning van kapitalen en inkomsten

Alle huurprijzen, pachtsommen, achterstallen van renten, interesten van kapitalen, dividenden en andere vervallen of te vervallen inkomsten ontvangen, evenals te ontvangen kapitalen of terugbetalingen van renten, alle kapitalen uit te betalen door verzekeringsmaatschappijen, en alle sommen, gelijkwaardige papieren, waarden, titels, waren en welkdanige goederen of stukken die aan de lastgever toebehoren of hem later zouden toekomen, te welken titel ook, ontvangen en daarvoor geldige kwijting geven.

3. Belastingen

Alle belastingzaken regelen, daarvoor de vereiste stukken inleveren, alle verrichtingen en bevestigingen doen voor het betalen van inkomstenbelastingen, registratierechten, erfenisrechten, btw of andere belastingen of welke taksen ook, deze betalen of er ontheffing of kwijtschelding van vorderen, bezwaarschriften indienen, alle rechtsmiddelen aanwenden en daarvoor dading treffen.

4. Verhuringen

Huurcontracten aangaan, hernieuwen en verbreken, tegen de prijzen, lasten bedingen en voorwaarden die de lasthebbers gepast zullen vinden; de staat van het verhuurde opmaken en nakijken; alle reparaties en renovaties laten doen, daarvoor alle bestekken laten maken en aanbestedingen doen; de huurders en pachters verplichten alle reparaties te laten uitvoeren die hen ten laste zijn; alle opzeggingen doen of aanvaarden.

En in het algemeen alle belangen van de lastgevers zo als huurder dan als verhuurder behartigen.

5. Effecten, waardepapieren, portefeuilles

De lasthebbers zijn gerechtigd tot: het bepalen van het beleggingsprofiel; het uitvoeren van alle verkopen, wederbeleggingen en/of arbitrages; het afsluiten van overeenkomsten van vermogensbeheer; zij/hij mag de omvang van de portefeuille doen toenemen of verminderen en in laatstgenoemd geval de vrijgekomen gelden op een andere wijze of in andere goederen, zowel roerend als onroerend, beleggen.

6 Verzekeringen

Het afsluiten van nieuwe verzekeringscontracten tegen om het even welk risico bij een verzekeringsmaatschappij opgenomen in het EIOPA register van erkende verzekeringsmaatschappijen; het vernieuwen, aanpassen, opzeggen of afkopen van verzekeringscontracten, zowel verzekeringen op het leven van de lastgever, als verzekeringen met betrekking tot bezittingen van de lastgever, evenals beleggingsverzekeringen.

7. Levensverzekeringen

Alle levensverzekeringscontracten afsluiten, alle daaruit voortvloeiende verbintenissen aangaan, onder meer tot betaling van de premie of premies, met inbegrip van tak-21 en tak-23 verzekeringen, evenals alle rechtshandelingen stellen met betrekking tot levensverzekeringscontracten, zoals overgaan tot afkoop of reductie, en in laatstgenoemd geval de vrijgekomen gelden op een andere wijze of in andere goederen, zowel roerend als onroerend, beleggen, doch dit alles met de beperking dat als begunstigde van de levensverzekering enkel de lastgever of zijn/haar echtgenote/echtgenoot of zijn/haar kinderen of de nalatenschap van de lastgever kan worden aangeduid.

8. Bankrekeningen, Bankoverschrijvingen, bankcheques en bankkoffers

Het ondertekenen van alle overschrijvingen, betalingsorders en cheques op alle rekeningen in binnen- en buitenlandse banken aan de lastgever toebehorend.

De volmacht is onbeperkt en van toepassing op alle rekeningen die de lastgever heeft geopend of nog zal openen en dit zolang deze rekeningen aangehouden blijven.

Het is de lasthebbers toegelaten om in naam en voor rekening van diens lastgever zowel daden van beheer als daden van beschikking te stellen met betrekking tot de hieronder beschreven rekeningen, en dit ongeacht op welke wijze of met welk middel of kanaal (loketverrichtingen, bankkaarten,

kredietkaarten, bankieren vanop afstand, enzovoort) en overeenkomstig de toepasselijke bijzondere reglementen.

De bevoegdheden van de lasthebbers omvatten onder meer, zonder dat deze opsomming als limitatief aanzien mag worden:

- Met betrekking tot zichtrekeningen van alle aard (ongeacht het devies): het beschikken over de tegoeden op de rekening, inzonderheid het recht om stortingen te doen, het recht om betalingsopdrachten of overschrijvingen te geven, het recht om geldopnemingen te doen, het recht om periodieke opdrachten en domiciliëringen te bedingen en in te trekken, het recht om cheques aan te vragen en uit te schrijven, het ter incasso geven of innen van financiële en/of handelsdocumenten (al dan niet onder voorbehoud van effectieve inning), het recht om een rekening te openen en/of te vereffenen, het afsluiten en/of wijzigen van overeenkomsten tot vermogensbeheer, enzovoort;

- Met betrekking tot spaarrekeningen van alle aard (ongeacht het devies): het beschikken over de tegoeden op de rekening, inzonderheid het recht om stortingen te doen, het recht om geldopnemingen te doen, het recht om een rekening te openen en/of te vereffenen, enzovoort;

- Met betrekking tot termijnbeleggingen van alle aard (ongeacht het devies): het geven van een opdracht tot herbelegging, opening, vereffening, inning van vervallen rente, gehele of gedeeltelijke vervroegde terugbetaling, enzovoort;

- Met betrekking tot effectenrekeningen: het in bewaring geven van effecten, het overschrijven van effecten, het verkopen van effecten, het recht de effectenrekening te openen en/of te vereffenen, enzovoort;

- Met betrekking tot effectenrekeningen: het verrichten van alle transacties in effecten, het plaatsen van de aangekochte effecten of van het provenu van de verkochte effecten op de rekening van de lastgever;

- Met betrekking tot pensioensparen: het verrichten van betalingen.

De lasthebbers hebben te allen tijde recht op informatie met betrekking tot de rekeningen waarop de volmacht betrekking heeft en dit voor de periode waarin de volmacht geldt of gold.

Deze bankvolmacht is van onbepaalde duur.

De lasthebbers kunnen alle koffers in binnen- en buitenlandse banken in huur nemen, bestaande en toekomstige koffers openen, opzeggen en over de volledige inhoud ervan beschikken

9. Betaling van geldsommen

Alle geldsommen kwijten en betalen, aan wie het ook weze, zo in hoofdsom als in interesten, rentetermijnen, kosten en toebehoren.

10. Afrekeningen

Alle rekeningen aannemen, goed- of afkeuren, doen verbeteren, af te sluiten, batige saldi in ontvangst nemen en saldooverliezen voldoen, effecten, biljetten, schuldvorderingen in betaling aannemen of geven.

11. Vergoedingen

Alle vergoedingen te regelen wegens schade of welkdanige andere oorzaak; in te roepen en te doen gelden, alle mogelijkheden die door de desbetreffende wetten, besluiten of reglementen zouden voorzien zijn.

12. Openbare instellingen en financiële instellingen

De lastgever bij de openbare instellingen en financiële instellingen vertegenwoordigen namelijk bij het beheer van postreizen en spoorwegen, de lucht- en scheepvaartdiensten, bij de postchequedienst of allerhande koerier- en postdiensten, al of niet aangetekende brieven, stukken en pakketten met of zonder geldwaarden, zakenpapieren, of andere aan de lastgever toegezonden postwissels en postbewijzen lichten, opvorderen, ontvangen, endosseren, doen overschrijven; alle verrichtingen doen met openbare instellingen en financiële organismen.

13. Vennootschappen, maatschappen en verenigingen

Vennootschappen, maatschappen en verenigingen oprichten en alle nodige formaliteiten hiertoe vervullen, inbrengen doen, statuten vastleggen en wijzigen, vergaderingen van vennootschappen en verenigingen bijwonen, daarin optreden en functies vervullen, deelnemen aan beraadslagingen over alle en ongeacht de agendapunten, stemrecht uitbrengen en notulen ondertekenen, benoemingen doen en aanvaarden, het mandaat van (al dan niet statutair) bestuurder aanvaarden en uitoefenen.

14. Erfenissen

Alle opgevallen nalatenschappen en alle nalatenschappen die later geheel of gedeeltelijk de lastgever zouden toevallen aanvaarden; doen overgaan tot het leggen of lichten van zegels, evenals tot het opmaken van alle inventarissen en daarvan vrijstellen; deze nalatenschappen aanvaarden, hetzij zuiver en eenvoudig, hetzij onder voorrecht van boedelbeschrijving of ze verwerpen; daartoe alle vereiste verklaringen afleggen, verzoeken tot opmaak van een (Europese) erfrechtverklaring aan de bevoegde autoriteit, kennisnemen van alle testamenten en bijvoegsels van testamenten, met hun uitvoering instemmen of hun uitvoering betwisten; alle legaten afleveren, aanvaarden of verwerpen; alle aangiften van nalatenschap, van beëindigen, terugvallen of aanwas van volle eigendom of vruchtgebruik indienen; alle keuzes of opties aangaande voormelde nalatenschappen uitoefenen; alle vroegere schenkingen die niet werden geregistreerd alsnog ter registratie aan te bieden aan de ontvanger van het bevoegde registratiekantoor mits betaling van de hierover verschuldigde schenkbelasting.

15. Testamenten

De lasthebbers hebben het recht om in naam van hun lastgever een testament te bewaren of te laten registreren bij de notaris.

16. Accounts – elektronische dienstverlening

De hiervoor bedoelde volmacht strekt zich ook uit tot toegang tot en gebruik van de e-mail accounts van de lastgever en toegang tot en gebruik van andere elektronische dienstverlening waartoe hij/zij gerechtigd is.

17. Faillissement

Ingeval van faillissement of vereffening, de belangen van de lastgevers te vrijwaren door alle middelen van recht; alle wettelijke pleegvormen te vorderen of er aan deel te nemen; de echtheid van de schuldvorderingen van de lastgever te bevestigen; deze van de andere schuldeisers te betwisten; de vergaderingen van schuldeisers bij te wonen; deel te nemen aan alle beraadslagingen en regelingen; alle contracten van vereniging en schuldregeling te sluiten.

18. Appartementsmede-eigendom

Optreden als lid van de algemene vergadering van mede-eigenaars van het gebouw, waarvan goederen eigendom van de lastgever deel uitmaken, en in naam van de lastgever met stemrecht aan deze vergaderingen deelnemen, die zij alsdan vertegenwoordigen en mee verbinden. Hetzelfde geldt voor de uitoefening van alle overige bevoegdheden die aan de eigenaars van een kavel in een mede-eigendom door de wet of de statuten worden toegekend.

19. Waarborgen

Alle voorrechten en waarborgen toe te staan, roerende goederen te verpanden, onroerende goederen met hypotheek te bezwaren; wijziging van waarborg toe te staan onder meer door pandwisseling, hypotheekoverdracht, aanvullende hypotheekstelling of inpandgeving; de gedwongen tenuitvoerlegging te bedingen.

20. Gerechtelijke machten

Bij gebrek aan betaling, ingeval van betwisting en telkens er aanleiding toe bestaat, dagvaarden en voor het gerecht verschijnen als eiser of als verweerder, doen pleiten, verzet aantekenen, in beroep gaan en zich in verbreking voorzien; kennis nemen van alle titels en stukken, vonnissen en arresten bekomen; alle, zelfs buitengewone middelen van uitvoering aan te wenden, zoals herverkoping bij rouwkoop, verbreking der verkoping, onroerend beslag, gerechtelijke of minnelijke rangregeling, enzovoort; dading treffen en compromis aangaan.

Alle verzoekschriften in rechte indienen en er zich tegen verweren.

Alle notarissen, advocaten, scheidsrechters, deskundigen benoemen en aanstellen.

21. Kwijtingen en opheffingen

Alle kwijtingen en ontlastingen met of zonder indeplaatsstelling te verlenen en te ontvangen, voor voldaan te tekenen; alle schuldvergelijkingen en schuldvermengingen in te roepen en te erkennen zonder waarborg.

Het ambtshalve nemen van inschrijving te vorderen of daarvan, met of zonder betaling, geheel of gedeeltelijk te ontslaan, zelfs zonder betaling opheffing te verlenen en in de doorhaling toe te stemmen van alle inschrijvingen hoegenaamd en randmeldingen van inpandgeving, met of zonder verzaking aan zakelijke rechten, af te zien van alle vervolgingen en dwangmiddelen. Rangafstand en gelijkheid van rang toe te staan.

22. Uitoefening van optierechten/verzaking aan voorwaarden

De lasthebbers hebben de macht om in naam van hun lastgever alle optierechten uit te oefenen die in zijn/haar hoofde zouden bedongen zijn, of aan de toepassing/uitvoering ervan te verzaken zoals onder meer een optioneel beding van conventionele terugkeer of andere bedingen voorzien in een schenkingsakte, een optioneel beding van aanwas voorzien in een eigendomstitel, of indien de lastgever de langstlevende echtgenoot/echtgenote zou zijn, de optionele rechten die voortvloeien uit welke bedingen ook opgenomen in het huwelijkscontract van de volmachtgever (keuzebeding, vooruitmaking, schenking tussen echtgenoten en dergelijke).

De lasthebbers hebben tevens de bevoegdheid om te verzaken aan voorwaarden die zijn bedongen in het voordeel van hun lastgever of derden.

23. Algemene machten

Alle rechtshandelingen te verrichten, alle akten en stukken te tekenen, alle pleegvormen te vervullen, één of meerdere personen in de plaats te stellen of als lasthebber aan te duiden voor het uitvoeren van alle of een deel van de tegenwoordige machten, de in de plaats gestelden te ontslaan en deze te vervangen door anderen; woonplaats te kiezen; en in het algemeen alle mogelijke bestuursdaden te stellen, hetgeen omvat daden van beheer, genot en beschikking onder bezwarende titel die in het kader van onderhavige volmacht vallen, kortom datgene te doen wat noodzakelijk of nuttig zal zijn, zelfs niet uitdrukkelijk in deze vermeld.

B. DADEN VAN BESCHIKKING

1. Verkopen

De lasthebbers mogen de roerende en/of onroerende goederen die aan hun lastgever alleen of met anderen toebehoren in volle eigendom, blote eigendom of vruchtgebruik verkopen voor de prijzen en onder de lasten en voorwaarden die de lasthebbers zullen goedvinden. Indien de betreffende goederen gemeenschappelijk respectievelijk in onverdeeldheid worden aangehouden door de lastgever en (een) derde(n), is de toestemming van de mede-eigenaar(s) vereist.

Voor onroerende goederen wordt nog bijzonder voorzien:

Er moet altijd een schatting gebeuren door een notaris of een erkende schatter.

De verkoop kan gebeuren in der minne of gerechtelijk, uit de hand, bij openbare toewijzing of veiling (via Biddit); in de vormen, voor de prijzen, onder de lasten, bedingen en voorwaarden aan zodanige persoon of personen die de lasthebbers zullen goedvinden.

De lasthebbers kunnen alle lastenkohieren doen opstellen; alle loten vormen; de oorsprong van eigendom vaststellen; alle verklaringen doen; alle bepalingen betreffende erfdienstbaarheden en gemeenschappen bedingen. De lasthebbers mogen de onroerende goederen laten splitsen, de eventuele statuten van mede-eigendom ervoor laten opstellen en/of de goederen te laten verkavelen en daarvoor alle mogelijke vergunningen en attesten aanvragen, indienen en doen opmaken.

De lasthebbers mogen een landmeter naar keuze belasten met het opstellen van alle vereiste plannen en alle formaliteiten zoals de prekadastratie en het aanvragen van de gereserveerde perceelsidentificatie.

De lasthebbers mogen het tijdstip van ingenottreding bepalen; de plaats, wijze en termijn voor betaling van de verkoopprijzen, kosten en alle bijhorigheden vaststellen; alle overdrachten en aanwijzingen van betaling geven; de koopprijzen, kosten en alle bijhorigheden ontvangen, ervan kwijting en ontlasting geven met of zonder indeplaatsstelling.

De lasthebbers mogen het ambtshalve nemen van inschrijving vorderen of daarvan geheel of gedeeltelijk ontslaan om welke reden ook; met of zonder betaling opheffing verlenen van verzet, inbeslagnemingen en andere beletselen; in de doorhaling toestemmen van alle inschrijvingen hoegenaamd, belastende overschrijvingen en randmeldingen van inpandgeving, met of zonder verzaking aan zakelijke rechten; af te zien van alle vervolgingen en dwangmiddelen.

De lasthebbers mogen van de kopers, toewijzelingen en andere, alle waarborgen en hypotheken aanvaarden tot zekerheid van betaling of uitvoering van verbintenissen.

De lasthebbers zijn gerechtigd, bij gebreke aan betaling of uitvoering van voorwaarden, lasten of bedingen, alsmede in geval van welkdanige betwistingen, te dagvaarden en voor het gerecht te verschijnen als eiser of als verweerder, te doen pleiten, verzet doen, in beroep gaan en zich in verbreking voorzien, kennisnemen van alle titels en stukken, vonnissen en arresten bekomen, alle zelfs buitengewone middelen van uitvoering aanwenden zoals herverkoping bij dwaas opbod, verbreking der verkoping, onroerend beslag, uitvoerend beslag, gerechtelijke rangregeling enzovoort; steeds verdrag sluiten, dading treffen en compromis aangaan.

De lasthebbers zijn gerechtigd, in geval één of verschillende der hoger vermelde rechtshandelingen bij sterkmaking verricht werden, deze goedkeuren en bekrachtigen.

De koopsom zal herbelegd worden op zodanige wijze dat de huisvesting en de verzorging van de lastgever steeds gewaarborgd blijft.

De koopsom kan eveneens het voorwerp uitmaken van een schenking, zoals hierna vermeld.

2. Aankopen

De lasthebbers mogen goederen in naam en voor rekening van hun lastgever aankopen indien zij van oordeel zijn dat de aankoop noodzakelijk of nuttig voorkomt en dit in verhouding of voor het aandeel dat de lasthebbers zullen goedvinden, hetzij in volle of blote eigendom, hetzij in vruchtgebruik.

Mits de prijs die de lasthebbers zullen goedvinden en om zich alle titels en stukken te doen overhandigen, hiervan kwijting te geven, alle akten en processen-verbaal te ondertekenen, alle verklaringen van de volmachtgevers te aanvaarden, alle overschrijvingen te doen, de prijs van gezegde aankoop te betalen aan de verkoper, authentiek kwijting van gezegde prijs met handlichting van de ambtshalve genomen inschrijving te vorderen, indien er grond bestaat alle rangregelingen te verzoeken.

Alle consignaties, werkelijke aanbiedingen te doen, en in geval van moeilijkheden, gerechtelijk de afgifte van het onroerend goed te vervolgen, evenals de uitvoering der verbintenissen door de koper aangegaan; optreden voor ontbinding en voor de schadeloosstelling.

Ten einde als hierboven, alle akten te verlijden en te tekenen, woonplaats te kiezen, in de plaats te stellen en in het algemeen al het nodige te doen.

Alle dossiers in te dienen met betrekking tot alle bouw- of verkavelingsvergunningen en de procedure verderzetten tot deze volledig beëindigd is.

Alle verklaringen te doen en alle formaliteiten met betrekking tot de wetgeving op Stedenbouw en de Ruimtelijke Ordening en bodemverontreiniging uit te voeren.

3. Verdelingen

De lasthebbers hebben de macht om in naam en voor rekening van hun lastgever op te treden bij de vereffening en verdeling van alle goederen waarin de lastgever medegerechtigd is, daarbij inbegrepen het vorderen van de afstand/omzetting van het vruchtgebruik dat door de lastgever erfrechtelijk wordt verkregen conform artikel 4.62 van het Burgerlijk Wetboek.

Zij hebben onder meer de macht om over te gaan tot de regeling, vereffening en verdeling van de goederen en waarden afhankelijk van erfenissen, eventuele ontbonden huwelijksgemeenschappen en gewone onverdeeldheden waarin hun lastgever thans gerechtigd is of later gerechtigd zou worden in volle eigendom, naakte eigendom of vruchtgebruik; de massa's te vormen, alle inbrengen te doen of te eisen, alle voorafnemingen te doen of daar in toe te stemmen; de kavels samen te stellen, deze in der minne toe te bedelen of bij verloting toe te wijzen, alle afleveringen te doen en te aanvaarden, alle opleggen te bepalen en deze te ontvangen of te betalen; met alle deelgenoten en derden schikkingen, overeenkomsten en dadingen te sluiten.

4. Vervreemden en wederbeleggen van het vermogen

De lasthebbers hebben tevens de uitdrukkelijke bevoegdheid om het vermogen van de lastgever op enige andere wijze te vervreemden en/of te wederbeleggen in de meest ruime zin van het woord, waaronder bij wijze van voorbeeld de inbreng in vennootschappen, de ruiling van goederen, het inschrijven op kapitaalverhogingen.

5. Vruchtgebruik

a. Omzetting vruchtgebruik

De lasthebbers mogen overgaan tot de omzetting van het vruchtgebruik dat hun lastgever geniet, in der minne of gerechtelijk, in de vormen, voor de prijzen en onder de lasten en voorwaarden die de lasthebber zal goedvinden.

b. Verzaking vruchtgebruik

De lasthebbers mogen overgaan tot de zuivere en eenvoudige verzaking aan het vruchtgebruik waarvan hun lastgever geniet, indien dit vruchtgebruik voor de lastgever volledig nutteloos is geworden en indien het behoud ervan als een te grote economische en psychologische last voorkomt (onder meer betaling lasten, verplichting tot onderhoud/herstellingen, zorgen omtrent de huurders, ...).

6. Schenkingen

De lastgevers bevestigen op dit ogenblik uitdrukkelijk dat het hun bedoeling en wens is om in de toekomst eventueel schenkingen te doen aan gebeurlijke descendente.

Daarom wordt hier expliciet voorzien dat de lasthebbers mogen schenken aan de (klein)kind(eren) van de lastgever volgende goederen, zonder dat deze opsomming als limitatief beschouwd mag worden:

- (de netto-opbrengst van de verkoop van) de onroerende goederen, behorend tot het vermogen van de lastgever;
- geldbeleggingen in het algemeen (spaarrekeningen, liquiditeiten, beleggingsportefeuilles, beleggingsverzekeringen, ...), op naam van beide echtgenoten;

##Gebeurlijke schenkingen dienen gedaan worden als voorschot op erfenis. Deze schenkingen mogen in totaal niet meer bedragen dan één/derde ($1/3^{\text{de}}$) van het vermogen van de lastgever volgens de waardering van het vermogen gedaan op het ogenblik van de eerste akte van schenking. Deze waardering, te doen door een deskundige schatter, omvat zowel het eigen vermogen van de lastgever als diens aandeel in de huwelijksgemeenschap.

Gebeurlijke schenkingen dienen gedaan worden als voorschot op erfenis. De schenkster/lastgever moet echter te allen tijde honderdvijftigduizend euro (€ 150.000,00) van haar vermogen overhouden, volgens de waardering van het vermogen gedaan op het ogenblik van de eerste akte van schenking.

De schenkingen mogen niet leiden tot behoefte van de lastgever. Als last van de schenking zal worden bepaald dat de begiftigde(n) de verplichting aangaa(t)(n) tot onderhoud en bijstand aan de lastgever wanneer dit nodig is.

In geval van tegenstrijd tussen het persoonlijk belang van de lasthebbers en dat van de lastgever, zal een lasthebber ad hoc worden aangeduid als navermeld onder de hoofding 'LASTHEBBER AD HOC'.

Aan de lasthebbers wordt tevens de volmacht verleend om met betrekking tot schenkingen gedaan door de lastgever:

- de ontbinding van een schenking te vorderen wegens niet naleven door de begiftigden van de in de schenking opgenomen voorwaarden;
- de uitvoering te vorderen van de in een schenking opgenomen optionele last;
- afstand te doen van vruchtgebruik met betrekking tot schenkingen van blote eigendom met voorbehoud van vruchtgebruik;
- de uitoefening van een beding van terugkeer.

7. Kwijtingen en ontheffingen

De lasthebbers zijn bevoegd alle kwijtingen en ontlastingen met of zonder indeplaatsstelling te verlenen en te ontvangen, voldaan te tekenen; alle schuldvergelijkingen en schuldvermengingen in te roepen en/of te erkennen zonder waarborg; rangafstand en gelijkheid van rang toe te staan.

Zij zijn eveneens gerechtigd het ambtshalve nemen van inschrijving te vorderen of daarvan geheel of gedeeltelijk te ontslaan; zelfs zonder betaling: opheffing te verlenen van verzet, inbeslagnemingen en andere beletselen, opheffing te verlenen en in de doorhaling toe te stemmen van alle inschrijvingen hoegenaamd en randmeldingen van inpandgeving, met of zonder verzaking aan zakelijke rechten; af te zien van alle vervolgingen en dwangmiddelen.

8. Huwelijkscontract

De lasthebber heeft de macht om in naam van de lastgever de keuze uit te oefenen voorzien in het huwelijkscontract van de lastgever met betrekking tot de toedeling van de huwelijksgemeenschap, indien de lastgever de langstlevende echtgenoot zou zijn.

9. Bekrachtiging

Ingeval één of verschillende van de hoger vermelde rechtshandelingen bij sterkmaking verricht werden, deze goed te keuren en te bekrachtigen.

II. DADEN VAN VERTEGENWOORDIGING DIE BETREKKING HEBBEN OP DE PERSOON VAN DE LASTGEVER

Onderhavige volmacht is niet beperkt tot voorschreven daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de goederen van lastgever, maar heeft ook betrekking op daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de persoon van de lastgever, uitgezonderd voor wat

betreft hoogstpersoonlijke handelingen én onverminderd bijzondere wetgeving die er bestaat rond bepaalde wilsverklaringen zoals bijvoorbeeld de euthanasie, dewelke uiteraard voorrang heeft.

De lastgever verleent eveneens bevoegdheid aan de lasthebbers, die aanvaarden, om voor zijn en in zijn naam:

- de **rechten op bescherming van de persoonlijke levenssfeer** uit te oefenen, onder meer de verwerking van de persoonsgegevens, met inbegrip van de ondertekening of authenticatie met behulp van de elektronische identiteitskaart;
- de **woonplaats** en elke verblijfplaats van de lastgever te betreden; er alle noodzakelijke of gepaste beveiligingsmaatregelen te nemen; er toegang tot te verlenen.
- Ingeval het, **uit noodzaak of voorzichtigheid, aangewezen zou zijn dat de lastgever niet langer thuis woont**, voor de lastgever op zoek te gaan naar een rustoord dat aan haar wensen en financiële mogelijkheden voldoet, zoals beoordeeld door de lasthebber, met de gekozen verzorgingsinstelling alle huisvestingsovereenkomsten af te sluiten en te ondertekenen, alsook alle vragen omtrent de uitvoering van deze overeenkomst te bespreken.
- Ingeval van **ziekte of letselongeval**, alle maatregelen te nemen teneinde de lastgever de zorgen te bieden die de lasthebber noodzakelijk acht.

In overeenstemming met de artikelen 7 en 9 van de wet betreffende de rechten van de patiënt van tweeëntwintig augustus tweeduizend en twee optreden als vertrouwenspersoon en in die hoedanigheid alle bevoegdheden van bijstand en inzage uit te oefenen voorzien in voormelde artikelen.

In overeenstemming met artikel 14 §1 van de wet betreffende de rechten van de patiënt van tweeëntwintig augustus tweeduizend en twee als vertegenwoordiger op te treden teneinde de rechten van de patiënt opgenomen in de wet betreffende de rechten van de patiënt uit te oefenen.

Zo zullen de lasthebbers gemachtigd zijn om, ook zonder de aanwezigheid van hun lastgever:

- te beslissen, voor het geval hun lastgever dient te worden opgenomen in een rusthuis:
  - .in welk rusthuis de lastgever zal worden opgenomen. De lasthebbers zullen er steeds voor zorgen een instelling te kiezen die het praktisch contact met de familie mogelijk maakt;
  - .over de aard van de verzorging en de afdeling binnen het rusthuis;
  - .over de zorg in het rusthuis, afhankelijk van de zelfstandigheid en de gezondheidstoestand van de lastgever.
- zich te (laten) informeren over de gezondheidstoestand van de lastgever;
- het patiëntendossier in te zien van de lastgever en er een afschrift van te vragen;
- beslissingen te nemen over de aan de lastgever te verstrekken gezondheidszorgen; dit laatste evenwel enkel voor het geval de betrokken lastgever zelf niet in staat is om haar rechten als patiënt uit te oefenen.

De lastgevers verlenen de lasthebbers bijgevolg de bevoegdheid om in hun plaats op te treden voor wat betreft de uitoefening van alle rechten die haar krachtens voornoemde wet worden toegekend, voor zover en zolang de lastgever niet in staat zullen zijn om deze zelf uit te oefenen. De lasthebbers verklaren deze opdracht te aanvaarden.

Met betrekking tot de lastgeving inzake de rechten van de patiënt, verklaren de lastgevers ingelicht te zijn over hun recht om deze volmacht op elk moment te wijzigen of op te heffen, door een gedagtekend en ondertekend geschrift, zelfs onderhands, alsook te weten dat ingeval hij de mogelijkheid zou verliezen om zich uit te drukken, de thans aangewezen lasthebber/opvolger-lasthebber de door haar geuite wil op geldige wijze zal vertegenwoordigen.

###VERKLARING VOORKEUR BEWINDVOERDER-VERTROUWENSPERSOON

##De lastgevers verklaren bovendien dat indien de buitengerechtelijke bescherming in onderhavige overeenkomst niet zou volstaan en de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel zou bevelen, zij elkaar aanduiden als de bij voorkeur aan te duiden bewindvoerder over de goederen en de persoon, te weten de heer ## duidt als de bij voorkeur aan te duiden bewindvoerder aan mevrouw##, mevrouw ## duidt als de bij voorkeur aan te duiden bewindvoerder aan de heer ## en de heer ##, voornoemd, als de bij voorkeur aan te duiden vertrouwenspersoon, zoals bedoeld in artikel 496 van het oud Burgerlijk Wetboek.

De beginselen die in onderhavige overeenkomst zijn opgenomen, gelden mutatis mutandis als leidraad voor de rechterlijke beschermingsmaatregelen.

ALGEMENE VOORWAARDEN LASTGEVING

De lastgevers verklaren uitdrukkelijk dat deze lastgeving **intuitu personae** wordt gegeven. Enkel en alleen de door hen aangestelde personen kunnen deze lastgeving uitoefenen onder de voorwaarden zoals vermeld. Andere personen worden uitdrukkelijk uitgesloten uit deze lastgeving, zelfs voor wat betreft een inzagerecht of rapporteringsrecht voor de handelingen en daden gesteld door de lasthebber(s) in naam en voor rekening van de lastgever en dit haar leven lang.

Deze lastgeving steunt uitdrukkelijk op het onwankelbaar vertrouwen dat bestaat in de lasthebber(s).

De lasthebbers zullen steeds **te goeder trouw handelen**, volgens de instructies die de lastgever bij deze heeft uitgewerkt, en **het belang van de lastgever** en diens nabestaanden vooropstellen.

De gelden en waarden van de lastgevers worden duidelijk afgescheiden van het persoonlijk vermogen van de lasthebbers. De **banktegoeden en effectenrekeningen worden op naam van de lastgevers ingeschreven** bij door de overheid geaggregeerde financiële instellingen.

De lasthebbers kunnen bij het uitvoeren van haar opdracht van beheer, evenals met het oog op het stellen van rechtshandelingen in naam en voor rekening van de lastgever **advies inwinnen** bij de deskundigen van aar keuze en dit op kosten van de lastgever. De lasthebbers hebben eveneens de macht iemand in hun plaats te stellen voor specifieke handelingen.

De lasthebbers zullen vergoed worden voor de **voorschotten en kosten** die zij gemaakt hebben bij de uitvoering van haar opdrachten. Zij mogen deze bedragen rechtstreeks innen van de rekeningen van de lastgever.

Ten behoeve van de lasthebbers wordt in onderhavige overeenkomst **geen bezoldiging** overeengekomen. In acht genomen de omvang van de door de lasthebbers geleverde prestaties, kan aan de lasthebber door de vrederechter een bezoldiging worden toegekend in navolging van artikel 497/5 van het oud Burgerlijk Wetboek.

De lasthebbers betrekken de lastgevers zoveel mogelijk en in verhouding tot diens begripsvermogen bij de uitoefening van hun opdracht. Zij plegen bij de uitvoering van hun mandaat op regelmatige tijdstippen en ten minste eenmaal per jaar overleg met de lastgevers, in de mate dat deze daarvoor nog in staat zijn.

Voor wat de rechten en plichten betreft van de lastgevers en de lasthebbers zal gehandeld worden zoals bepaald in de artikelen 1984 tot 2010 van het oud Burgerlijk Wetboek, tenzij daarvan in deze akte wordt afgeweken.

Deze akte doet geen afbreuk aan de bepalingen uit het huwelijksvermogensrecht inzake het bestuur van het eigen en het gemeenschappelijk vermogen.

DUUR & BEËINDIGING

Onderhavige lastgeving wordt afgesloten voor een **onbepaalde duur**.

De lastgeving neemt een einde wanneer de lastgever zich niet meer bevindt in de toestand zoals bedoeld in artikel 488/1 of 488/2 van het oud Burgerlijk Wetboek, die toelaat om een rechterlijke beschermingsmaatregel te bevelen met betrekking tot de goederen. Wanneer de lastgever zich echter later opnieuw in een toestand bevindt zoals bedoeld in artikel 488/1 of 488/2 van het oud Burgerlijk Wetboek, zal deze lastgevingsovereenkomst die de buitengerechtelijke bescherming regelt, opnieuw kunnen gebruikt worden.

De lastgever kan op ieder ogenblik op een eenzijdige wijze een einde stellen aan onderhavige lastgeving voor zover zij op het ogenblik van de beëindiging wilsbekwaam zijn en te zijnen opzichte geen beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld bij artikel 492/1 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Hij mag onder dezelfde voorwaarden eveneens op ieder ogenblik **de beginselen wijzigen** die de lasthebbers bij de uitoefening van hun opdracht in acht moet nemen.

De lasthebbers kunnen voor wat hen betreft eveneens eenzijdig een einde stellen aan onderhavige overeenkomst.

Wanneer lastgever of lasthebbers de overeenkomst op eenzijdige wijze beëindigen moeten zij dit schriftelijk aan de wederpartij te kennen geven met een **voorbericht van één maand**.

Bij het einde van die maand zal tussen partijen alle informatie worden uitgewisseld en het nodige worden gedaan voor afgifte van stukken en de kennisgeving bij de betrokken financiële instellingen.

De lastgever en de lasthebbers zullen hun beslissing om de overeenkomst te **beëindigen per schriftelijk ter kennis brengen van** de in artikel 490, 5de lid van het oud Burgerlijk Wetboek bedoelde griffier of notaris, met opgave van de redenen voor de genomen beslissing tot beëindiging. De griffier of de notaris die in kennis werd gesteld van de beslissing om de overeenkomst te beëindigen, brengt de griffier of notaris door wiens tussenkomst de overeenkomst werd geregistreerd hiervan op de hoogte. De lastgeving eindigt pas op het ogenblik dat de notaris de kennisgeving door een lasthebber heeft ontvangen.

De vrederechter kan hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de lastgevers, van één van de lasthebbers, van iedere belanghebbende en van de procureur des Konings, **een beslissing treffen betreffende de uitvoering** van de hierbij overeengekomen lastgeving.

In het geval dat de vrederechter vaststelt dat de lastgevers zich bevinden in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 van het oud Burgerlijk Wetboek of zich in staat van verkwisting bevinden zoals bedoeld in artikel 488/2 van het oud Burgerlijk Wetboek; dat de lastgeving beantwoordt aan het belang van de lastgevers en dat de lasthebbers hun opdracht hebben aanvaard, kunnen zij bevelen dat de lastgeving geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd.

Werd aan voornoemde voorwaarden niet voldaan, dan kan de vrederechter bij een met bijzondere redenen omklede beschikking, een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen **die de lastgeving geheel of gedeeltelijk beëindigt** of die aan de bestaande overeenkomst toegevoegd wordt. De betrokken notaris die de minuut van de volmacht onder zich heeft, zal daarvan in kennis worden gesteld.

In afwijking van artikel 2003 van het oud Burgerlijk Wetboek, neemt de lastgeving geen einde door de dood van een lasthebber of het kennelijk onvermogen van de lastgever of een lasthebber.

SLOTVERKLARINGEN

Identiteitsbevestiging & CRL

Ondergetekende notaris bevestigt dat de naam, voornamen, plaats en datum van geboorte, en woonplaats van de partijen overeenstemmen met deze voorkomend in het rijksregister en/of de identiteitskaarten.

Partijen in deze geven hierbij uitdrukkelijk de toestemming om de identiteitsgegevens en de andere vermeldingen (gender, rijksregister/nationaal nummer, burgerlijke staat, huwelijksstelsel, bekwaamheid, ...) in deze akte op te nemen en de stukken ten bewijze ervan, te bewaren in het dossier.

Onderhavige overeenkomst van lastgeving zal, zoals de lastgever verzoekt, door ondergetekende notaris ter registratie worden aangeboden in het daartoe bestemde register "CRL" dat bijgehouden wordt door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat.

Verklaring rechten op geschriften (Wetboek diverse rechten en taksen)

Het recht op geschriften bedraagt vijftig (€ 50,00) euro, exclusief de Belasting op de Toegevoegde waarde.

Verklaringen ten aanzien van de minuuthoudende notaris

Ondergetekende notaris heeft partijen erop gewezen dat hij tegenstrijdige belangen die uit deze akte zouden blijken, uitdrukkelijk moet melden, en hen erop gewezen dat zij de vrije keuze hadden en hebben om een andere notaris namens hen bij het dossier te betrekken of zich door een andere raadsman te laten bijstaan.

De comparanten verklaren integrale lezing te hebben gekregen van de akte en daarbij van de notaris toelichting te hebben gekregen.

WAARVAN AKTE;

Gedaan en verleden op hoger vermelde plaats en datum;

En na integrale lezing en toelichting, hebben de comparanten samen met mij, Notaris, deze akte ondertekend.

BIJLAGE 2: REGISTRATIECERTIFICAAT CRL

**Centraal register van lastgevingsovereenkomsten
met het oog op het regelen van een buitengerechtelijke bescherming**

Certificaat van de registratie in het Centraal Register van Lastgevingsovereenkomsten

Datum van de aanvraag	Datum Registratie	Ons kenmerk	Uw kenmerk
------------------------------	--------------------------	--------------------	-------------------

##

##

CRL-##

##

Gegevens van de lastgever

Naam	##
Voorna(a)m(en)	##
Geboortedatum	##
Geboorteplaats	##
Adrescategorie	woonplaats
Adres	##

Gegevens van de verzoeker tot registratie

Naam	##
Voorna(a)m(en)	##
Geboortedatum	##
Geboorteplaats	##
Adrescategorie	woonplaats
Adres	##

Informatie over de akte

Datum authentieke akte	##
Type registratie	Lastgevingsovereenkomst
Instrumenterende notaris	##
Naam van het kantoor	##